

سال یازدهم ریاضی

۱۴۰۱ مرداد

نقد و تصحیح سوالات

تعداد کل سوالات جهت پاسخ‌گویی: ۷۰ سوال نکاه به گذشته (اجباری) + ۵۰ سوال نکاه به آینده (انتخابی)
مدت پاسخ‌گویی به آزمون: ۸۵ دقیقه سوالات نکاه به گذشته (اجباری) + ۶۵ دقیقه سوالات نکاه به آینده (انتخابی)

عنوان	نام درس	تعداد سوال	شماره سوال	شماره صفحه دفترچه سوال	وقت پیشنهادی (دقیقه)
نگاره‌پذیرشته (جنبی)	ریاضی (۱)	۲۰	۱-۲۰	۳-۴	۳۰
	هندسه (۱)	۱۰	۲۱-۳۰	۵-۶	۱۰
	فیزیک (۱)	۱۰	۳۱-۴۰	۷-۱۰	۲۵
		۱۰	۴۱-۵۰	۱۱-۱۴	۲۰
	شیمی (۱)	۲۰	۵۱-۶۰	۳-۱۴	۸۵
	مجموع	۷۰	۱-۷۰	۱-۷۰	
	حسابان (۱)	۱۰	۷۱-۸۰	۱۵	۱۵
	فیزیک (۲)	۱۰	۸۱-۹۰	۱۶-۱۷	۱۰
		۱۰	۹۱-۱۰۰	۱۸-۲۱	۳۰
	شیمی (۲)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۲۲-۲۳	۱۰
	مجموع	۵۰	۷۱-۱۲۰	۱۵-۲۳	۶۵
	جمع کل	۱۲۰	۱-۱۲۰	۳-۲۳	۱۵۰

گروه آزمون
بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)
دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ تلفن: ۰۲۱-۶۴۶۳
@kanoonir_11r

دقيقة ۳۰

ریاضی (۱)**مثلثات**

(دایره متناظر) - روابط بین

سبت

های

متناظر

توان های گویا و عبارت های

جبری

صفحه های ۳۶ تا ۶۸

هدف گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ گویی به سوال های درس ریاضی (۱)، هدف گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

ریاضی ۱ - نگاه به گذشته

-۱ اگر α زاویه‌ای در ناحیه سوم و $\cos \alpha = -\frac{2}{\sqrt{29}}$ باشد، مقدار $\cot \alpha$ کدام است؟

$-\frac{3}{5}$ (۴) $\frac{3}{5}$ (۳) $-\frac{2}{5}$ (۲) $\frac{2}{5}$ (۱)

-۲ زاویه بین دو خط $y-x=5$ و $y-\sqrt{3}x-1=0$ چند درجه است؟

۶۰ (۴)   ۱۵ (۳)   ۳۰ (۲)   ۴۵ (۱)

-۳ اگر $-45^\circ < x < 0^\circ$ باشد، حاصل عبارت $A = \sqrt{\frac{1-2\sin x \cos x}{1-\cos^2 x}}$ کدام است؟

$1+\cot^2 x$ (۴) $1-\cot x$ (۳) $1+\tan^2 x$ (۲) $1-\tan x$ (۱)

-۴ حاصل $\sqrt[4]{\tan^5 x} \times \sqrt[3]{\cot x}$ کدام است؟

$\sqrt[4]{\cot x}$ (۴) $\sqrt[4]{\tan x}$ (۳) $\sqrt[3]{\cot x}$ (۲) $\sqrt[3]{\tan x}$ (۱)

-۵ اگر بدانیم زاویه α در ناحیه اول قرار دارد، کدام گزینه از سایر گزینه‌ها بزرگ‌تر است؟

$\sqrt{\frac{1}{\sin \alpha}}$ (۴) $\sqrt[3]{\sin \alpha}$ (۳) $\frac{1}{\sin \alpha}$ (۲) $\sin \alpha$ (۱)

-۶ حاصل عبارت $\frac{\sqrt{5} + \sqrt{7} + \sqrt{9}}{\sqrt{5} + \sqrt{7} + \sqrt{9} + \sqrt{15} + \sqrt{21} + \sqrt{27}} \times \frac{\sqrt{12} + 2}{5}$ کدام است؟

$\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{3}{5}$ (۳) $\frac{2}{5}$ (۲)   ۱ (۱)

-۷ اگر $\sqrt[n]{\sqrt{3} + \sqrt{2}} \times \sqrt[4]{5 - 2\sqrt{6}}$ باشد، n کدام است؟

$-\frac{1}{8}$ (۴) $\frac{1}{4}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۲)   ۱ (۱)

-۸ حاصل عبارت تعریف شده $\frac{A}{x} + \frac{B}{y}$ را به صورت $\frac{4x^3 - 9y^2}{8x^3y - 12xy^3}$ نوشته ایم. A و B اعداد ثابت حقیقی هستند.)

$1/25$ (۴)   ۱ (۳) $0/75$ (۲)   ۰/۵ (۱)

-۹ در تجزیه عبارت جبری $2x^4 - x^3 - 16x^2 + 8$ ، کدام عامل وجود دارد؟

$2x+1$ (۴) $x-1$ (۳) $x-2$ (۲) $x+2$ (۱)

-۱۰ حاصل $(99995)^2$ را به صورت $10^m + 10^n + 25$ نوشتیم. $m+n$ کدام است؟

۱۸ (۴)   ۱۷ (۳)   ۱۶ (۲)   ۱۵ (۱)

-۱۱- اگر $\sin \alpha < 0$ و $\cos \alpha(1 - \sin \alpha) > 0$ باشد، زاویه α در کدام ناحیه مثلثاتی قرار دارد؟

(۴) چهارم

(۳) سوم

(۲) دوم

(۱) اول

-۱۲- اگر در دایره مثلثاتی $45^\circ \leq \alpha \leq 270^\circ$ باشد، مجموع کمترین و بیشترین مقدار $\cos \alpha$ در این بازه چقدر است؟

 $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{\sqrt{2}-2}{2}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{2-\sqrt{2}}{2}$ (۱)

-۱۳- اگر $27^\circ < x < 36^\circ$ باشد، حاصل کدام است؟

 $-\sqrt[3]{\sin^3 x}$ (۴) $-\sqrt[3]{\sin x}$ (۳) $-\sqrt[3]{\sin^3 x}$ (۲) $\sqrt[3]{\sin x}$ (۱)

-۱۴- حاصل عبارت $\sqrt{\sin^4 20^\circ + 4 \cos^2 20^\circ} + \sqrt{\cos^4 20^\circ + 4 \sin^2 20^\circ}$ کدام است؟

۲ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

-۱۵- اگر $x = \sqrt[3]{27}$ باشد، حاصل $\sqrt{x\sqrt[3]{x}}$ کدام است؟

 $\sqrt[3]{3}$ (۴)

۳ (۳)

 $\sqrt[3]{3}$ (۲)

۹ (۱)

-۱۶- در صورتی که $\sqrt{x+y} - \sqrt{x-2} = 6$ باشد، حاصل $\sqrt{x+y} + \sqrt{x-2}$ کدام است؟

۱/۵ (۲)

۲/۵ (۴)

۱ (۱)

۲ (۳)

-۱۷- در صورتی که $\sqrt[n]{a^{n+m}} = -a\sqrt[n]{a^m}$ باشد، در حالت کلی در مورد m و n چه می‌توان گفت؟

(۲) هر دو فردند.

(۱) هر دو زوج‌اند.

(۴) زوج و فرد m و n

(۳) زوج و فرد

-۱۸- از رابطه $\frac{\sqrt[3]{\sqrt[3]{2-\sqrt{-1}}} \sqrt[3]{\frac{1}{4}\sqrt{12}}}{(\frac{2}{3})^m} = \sqrt[3]{\frac{2}{3}}$ ، مقدار $m \times n$ کدام می‌تواند باشد؟

 $-\frac{1}{2}$ (۴)

۱ (۳)

-۱ (۲)

 $\frac{1}{2}$ (۱)

-۱۹- اگر $a = \sqrt[3]{\sqrt{10} - 3}$ و $b = \sqrt[3]{\sqrt{10} + 3}$ باشد، مقدار $(a^2 + b^2 - 2ab)^2(a^2 + b^2 + 2ab)^2$ کدام است؟

 $4(10 - 2\sqrt{10})$ (۲) $4(2\sqrt{10} - 1)$ (۱) $4(12 - 2\sqrt{10})$ (۴) $4(11 - 2\sqrt{10})$ (۳)

-۲۰- اگر $\frac{\sin^3 x + \cos^3 x}{1 - \sin x \cos x} = \frac{1}{2}$ باشد، آن‌گاه $\sin x \cos x$ کدام است؟

 $-\frac{3}{\lambda}$ (۴) $-\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{3}{\lambda}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۱)

۱۰ دقیقه

هندسه (۱)

قضیهٔ تالس، تشابه و
کاربردهای آن
(نسبت و تناسب در هندسه،
قضیهٔ تالس، تشابه مثلث‌ها)
صفحه‌های ۲۹ تا ۴۴

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس هندسه (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟
هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

هندسه ۱ - نگاه به گذشته

-۲۱- در مثلثی به اضلاع $a = ۳$ ، $b = ۴$ و $c = ۶$ ، حاصل $\frac{h_a - h_c}{h_b}$ کدام است؟ (h_a ، h_b و h_c ، ارتفاع‌های نظیر اضلاع هستند)

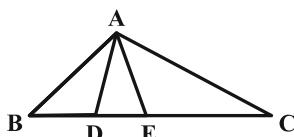
$$\frac{2}{3} \quad (۳)$$

$$\frac{1}{3} \quad (۱)$$

$$\frac{1}{4} \quad (۴)$$

$$\frac{3}{4} \quad (۳)$$

-۲۲- در شکل زیر، مساحت مثلث ACE سه برابر مساحت مثلث ADE و دو برابر مساحت مثلث ABD است. نسبت $\frac{BC}{DE}$ کدام است؟

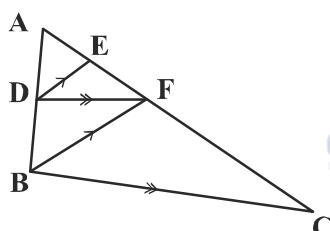
$$5/2 \quad (۲)$$

$$4/5 \quad (۱)$$

$$6/4 \quad (۴)$$

$$5/5 \quad (۳)$$

-۲۳- در شکل مقابل، اگر $DF \parallel BC$ و $DE \parallel BF$ است. اگر D وسط AB باشد، آن‌گاه AC چند برابر AE است؟

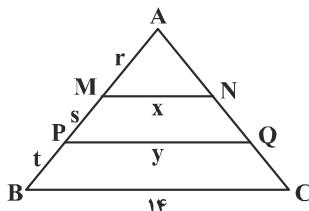
$$3/1 \quad (۱)$$

$$6/2 \quad (۲)$$

$$4/3 \quad (۳)$$

$$8/4 \quad (۴)$$

-۲۴- در شکل مقابل، $MN \parallel BC \parallel PQ$ است. اگر $\frac{r}{3} = \frac{s}{5} = \frac{t}{6}$ باشد، حاصل $x + y$ کدام است؟

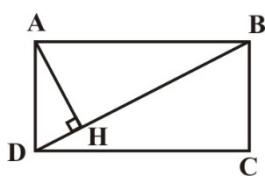
$$12/2 \quad (۱)$$

$$14/4 \quad (۴)$$

$$11/1 \quad (۲)$$

$$13/3 \quad (۳)$$

-۲۵- در مستطیل شکل زیر ($BC = ۲$, $AB = ۲\sqrt{3}$), فاصله نقطه H از ضلع AB کدام است؟

$$10/2 \quad (۱)$$

$$\frac{2\sqrt{3}}{3} \quad (۴)$$

$$\frac{3}{2} \quad (۱)$$

$$\sqrt{3} \quad (۳)$$

- ۲۶- طول پاره خطی که وسطهای دو قطعه ای با طول قاعده‌های ۸ و ۱۸ را به هم وصل می‌کند، کدام است؟

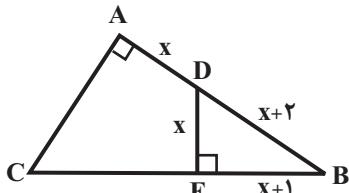
۵ (۲)

۴ (۱)

۷ (۴)

۶ (۳)

- ۲۷- در شکل مقابل دو زاویه A و E قائم‌اند. اندازه ضلع AC کدام است؟

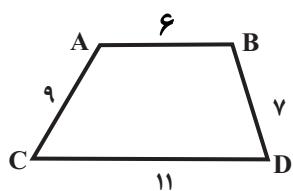
۴ (۱)

۶ (۲)

۸ (۳)

۱۰ (۴)

- ۲۸- در ذوزنقه ABDC، اندازه اضلاع مطابق شکل داده شده است. اگر امتداد ساق‌های AC و BD یکدیگر را در نقطه M قطع کنند، محیط

مثلث MDC کدام است؟

۴۵/۶ (۱)

۴۶/۴ (۲)

۴۵/۲ (۳)

۴۶/۲ (۴)

- ۲۹- طول ارتفاع وارد بر وتر مثلث قائم‌الزاویه‌ای برابر ۱۲ و نسبت دو قطعه ایجاد شده روی وتر توسط ارتفاع برابر $\frac{3}{4}$ است. مساحت این مثلث قائم‌الزاویه

کدام است؟

 $48\sqrt{3}$ (۲) $48\sqrt{2}$ (۱) $84\sqrt{3}$ (۴) $84\sqrt{2}$ (۳)

- ۳۰- مثلثی به اضلاع $2\sqrt{3}$ ، $2\sqrt{6}$ ، $6\sqrt{2}$ با مثلث دیگری به مساحت $3\sqrt{2}$ متشابه است. کدام عدد، اندازه هیچ یک از اضلاع مثلث دوم نیست؟

 $2\sqrt{3}$ (۲) $\sqrt{6}$ (۱) $2\sqrt{6}$ (۴) $3\sqrt{2}$ (۳)

۲۵ دقیقه

فیزیک (۱)
ویژگی‌های فیزیکی مواد
فصل ۲
صفحه‌های ۲۳ تا ۵۲

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **فیزیک (۱)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

فیزیک ۱ - نگاه به گذشته

-۳۱- وقتی فرایند سردسازی مایع .. باشد، ذرات سازنده آن در طرح‌های ... در کنار هم قرار می‌گیرند و جامد ... را تشکیل می‌دهند.

(۲) سریع - نامنظم - بلورین

(۴) سریع - منظم - بلورین

(۱) گند - نامنظم - بلورین

(۳) گند - منظم - آمورف

-۳۲- یک لوله موبین دو سر باز را به طور قائم داخل ظرف آبی قرار می‌دهیم و مشاهده می‌کنیم که ۱۰ سانتی‌متر آب نسبت به سطح آزاد آن، درون لوله بالا می‌آید. اگر از لوله موبینی با سطح مقطع کوچکتر استفاده و آزمایش را تکرار کنیم، آب داخل لوله نسبت به سطح آزاد آب چگونه تغییر می‌کند؟

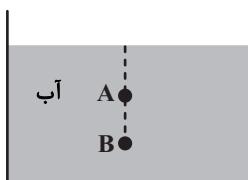
(۲) تغییر نمی‌کند.

(۴) در ابتدا بیشتر و سپس کمتر از ۱۰ cm می‌شود.

(۱) کمتر از ۱۰ cm بالا می‌رود.

(۳) بیشتر از ۱۰ cm بالا می‌رود.

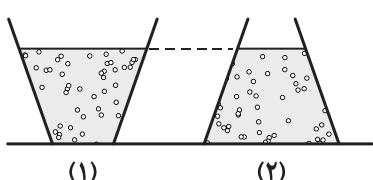
-۳۳- در شکل زیر، فشار کل در نقطه B، ۲۰ درصد از فشار کل در نقطه A بیشتر است. اگر عمق نقطه B، ۳ برابر عمق نقطه A باشد، در این صورت

$$\text{عمق نقطه B چند متر است؟} \quad (P_0 = 10^5 \text{ Pa}, \rho_{\text{آب}} = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

$\frac{10}{3}$ (۲)
 $\frac{5}{3}$ (۴)
 $\frac{10}{9}$ (۱)
 $\frac{5}{9}$ (۳)

-۳۴- مطابق شکل‌های زیر، درون دو ظرف که روی یک سطح افقی کاملاً صاف قرار گرفته‌اند، تا ارتفاع یکسان آب وجود دارد. مساحت مقطع کف ظرف‌ها را به ترتیب با A_1 و A_2 ($A_1 < A_2$) نشان می‌دهیم. اگر در شکل‌های (۱) و (۲)، فشار وارد از طرف ستون آب به کف ظرف‌ها را به ترتیب P_1 و P_2 و نیروی وارد از طرف ستون آب به کف ظرف‌ها را به ترتیب F_1 و F_2 بنامیم، کدام گزینه درست است؟

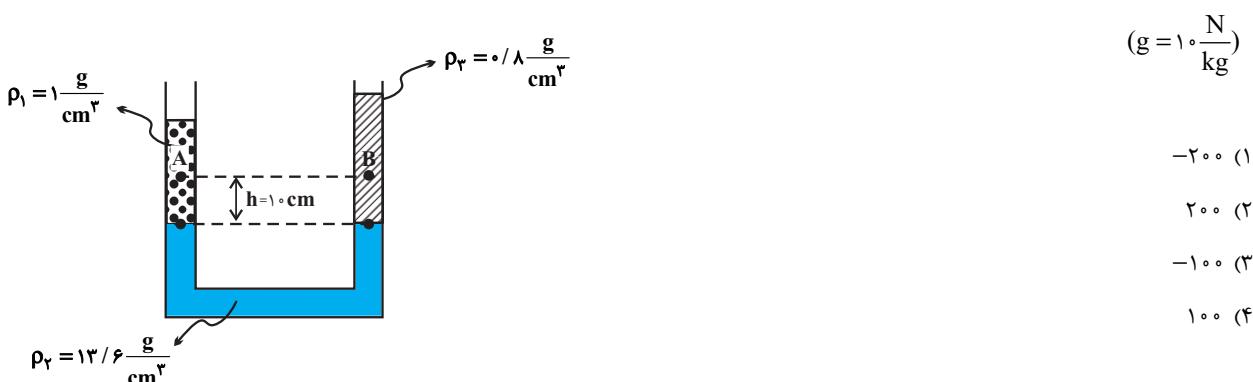
$$F_1 = F_2 , P_1 = P_2 \quad (۱)$$

$$F_1 > F_2 , P_1 = P_2 \quad (۲)$$

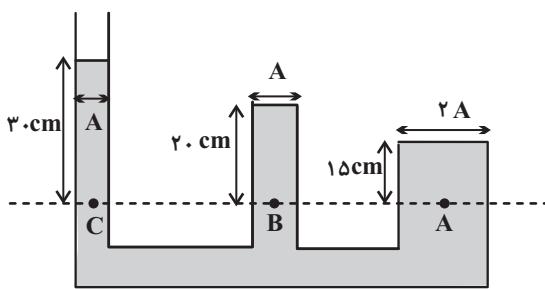
$$F_2 > F_1 , P_1 > P_2 \quad (۳)$$

$$F_2 > F_1 , P_1 = P_2 \quad (۴)$$

-۳۵- در شکل زیر، مایع‌ها در یک لوله U شکل در حال تعادل‌اند. اختلاف فشار بین دو نقطه هم تراز A و B ($P_A - P_B$) چند پاسکال است؟

-۳۶- در ظرفی مطابق شکل زیر آب می‌ریزیم، اگر آب در حال تعادل باشد، کدام گزینه مقایسه درستی بین فشار در نقاط A، B و C را نشان می‌دهد؟

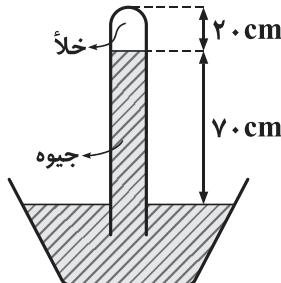
$$P_A = \frac{1}{2} P_C = \frac{3}{2} P_B \quad (1)$$

$$P_A = \frac{1}{2} P_B = \frac{1}{2} P_C \quad (2)$$

$$P_A = P_B = P_C \quad (3)$$

$$P_A = 2 P_C = \frac{2}{3} P_B \quad (4)$$

-۳۷- شکل زیر، یک فشارسنج ساده جیوه‌ای را نشان می‌دهد. فشار هوای محیطی که این فشارسنج در آنجا قرار دارد، چند کیلوپاسکال است؟

$$(P_{جیوه}) = 13600 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \quad \text{و} \quad g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$$

$$2/72 \times 10^4 \quad (1)$$

$$27/2 \quad (2)$$

$$9/52 \times 10^4 \quad (3)$$

$$95/2 \quad (4)$$

-۳۸- مساحت مقطع روزنه خروج بخار آب، روی درب یک زودپز 8 mm^2 است. جرم وزنی که باید روی این روزنه گذاشت تا در حالت تعادل، فشار داخل

$$\text{زودپز در } 2/5 \text{ atm} \text{ نگه داشته شود، چند گرم است؟} \quad (P_0 = 1 \text{ atm}, g = 10^5 \text{ Pa})$$

$$200 \quad (1)$$

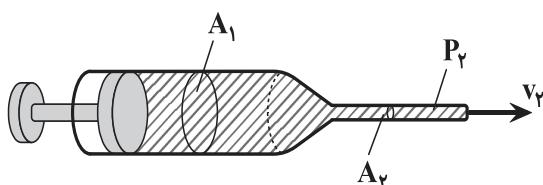
$$120 \quad (2)$$

$$12 \quad (3)$$

-۳۹- مطابق شکل زیر، یک سرنگ به سطح مقطع‌های $A_1 = 1 \text{ cm}^2$ و $A_2 = 0.2 \text{ cm}^2$ در اختیار داریم. در حالی که مایع، کل حجم داخل سرنگ را پر

کرده است، پیستون سرنگ را با تندی ثابت $\frac{cm}{s}$ به طرف راست حرکت می‌دهیم. در مدت ۴ ثانیه، چند سانتی‌مترمکعب مایع از انتهای باریک‌تر

سرنگ خارج می‌شود؟ (جریان مایع درون سرنگ را پایا و لایه‌ای در نظر بگیرید).

$$2/5 \quad (1)$$

$$8 \quad (2)$$

$$4 \quad (3)$$

$$5 \quad (4)$$

-۴۰- تندی خروج آب از یک شلنگ با سطح مقطع یکتوخت و دایره‌ای، $\frac{cm}{s}$ است. شعاع مقطع شلنگ را چند درصد و چگونه تغییر دهیم تا آب با

همان آهنگ شارش، اما با تندی $240 \frac{cm}{s}$ از شلنگ خارج شود؟

(۲) ۷۵ درصد کاهش دهیم.

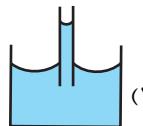
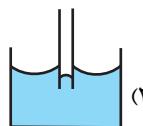
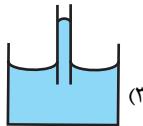
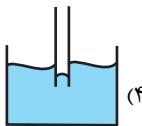
(۱) ۵۰ درصد افزایش دهیم.

(۴) ۹۳/۷۵ درصد کاهش دهیم.

(۳) ۲۵ درصد افزایش دهیم.

فیزیک ۱: سوالات آشنا

۴۱- یک لوله موبین شیشه‌ای و تمیز با قطر مقطع مناسب در اختیار داریم. دیواره داخلی این لوله موبین را با دقیق و به طور کامل توسط لایه نازکی از روغن چرب می‌کنیم، به گونه‌ای که روغن با جدار بیرونی لوله تماس پیدا نکند. اگر این لوله موبین را درون یک ظرف شیشه‌ای تمیز که محتوی آب است قرار دهیم، کدام شکل وضعیت آب در مجموعه را درست نشان می‌دهد؟

۴۲- مکعب فلزی توپری به ابعاد $5\text{cm} \times 4\text{cm} \times 2\text{cm}$ و چگالی $8 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ از طرف یکی از وجههایش روی سطح افقی قرار می‌گیرد. بیشترین فشاری که مکعب می‌تواند بر سطح زیرین خود وارد کند، چند پاسکال است؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

$$4 \times 10^3 \quad (2)$$

$$1/6 \times 10^3 \quad (1)$$

$$4 \times 10^3 \quad (4)$$

$$1/6 \times 10^3 \quad (3)$$

۴۳- در ظرف A تا ارتفاع h مایعی به چگالی ρ و در ظرف B تا ارتفاع $\frac{h}{5}$ مایعی به چگالی ρ موجود است. نسبت فشار وارد بر کف ظرفها از طرف

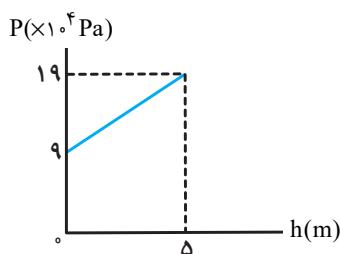
$$\text{ستون مایع‌ها } \left(\frac{P_A}{P_B} \right) \text{ کدام است؟}$$

$$(1)$$

$$\frac{25}{16} \quad (3)$$

۴۴- در شکل زیر، نمودار فشار بر حسب عمق یک مایع رسم شده است. فشار کل در عمق $2/5$ متری این مایع چند پاسکال است؟

$$1/4 \times 10^5 \quad (1)$$

$$1/25 \times 10^5 \quad (2)$$

$$1/4 \times 10^4 \quad (3)$$

$$1/25 \times 10^4 \quad (4)$$

۴۵- در شکل زیر، قطر مقطع قاعده دو استوانه برابرند. اگر شیر ارتباط بین دو ظرف را باز کنیم، سطح آب چند سانتی‌متر پایین می‌آید؟ (چگالی نفت، $m^3 = 800 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$)

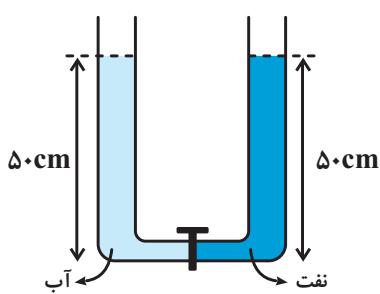
$$\text{چگالی آب و از حجم مایعات درون لوله افقی صرف‌نظر شود.}$$

$$10 \quad (1)$$

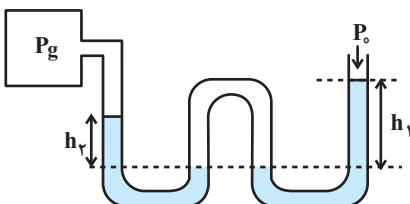
$$5 \quad (2)$$

$$7/5 \quad (3)$$

$$2/5 \quad (4)$$

۴۶- مطابق شکل زیر، یک لوله به شکل W حاوی جیوه به یک مخزن گاز متصل و مجموعه در حال تعادل است. اگر فشار هوا (برحسب cmHg) را P_o و فشار حاصل از ستون جیوه h_1 (برحسب cmHg) را با h_1 و برای h_2 (برحسب cmHg) را با h_2 نشان دهیم، کدام گزینه درست است؟

(P_g) فشار گاز مخزن برحسب cmHg است.

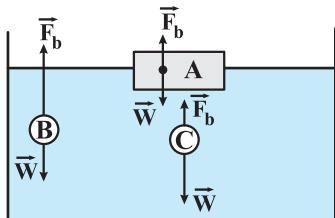
$$P_g = P_o + h_1 + h_2 \quad (1)$$

$$P_g = P_o + h_1 - h_2 \quad (2)$$

$$P_g = P_o - h_1 + h_2 \quad (3)$$

$$P_g = h_1 + h_2 - P_o \quad (4)$$

۴۷- در شکل زیر، نیروی شناوری $\bar{F}_b$ و نیروی وزن $\bar{W}$ وارد بر چند جسم در یک لحظه خاص نشان داده است. کدام گزینه صحیح است؟

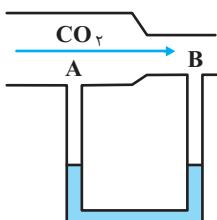
(۱) A غوطهور - B شناور - C فرو می‌رود.

(۲) شناور - B غوطهور - C فرو می‌رود.

(۳) A غوطهور - B بالا می‌رود - C غوطهور

(۴) شناور - B بالا می‌رود - C فرو می‌رود.

۴۸- مطابق شکل زیر، یک لوله افقی با سطح مقطع متفاوت به یک لوله U شکل حاوی مایعی به چگالی $\frac{g}{cm^3} = 2$ که به حال تعادل قرار دارد، متصل است. هرگاه جریانی از گاز CO_2 از چپ به راست در لوله برقرار شود، اختلاف فشاری معادل 500 Pa بین دو نقطه A و B ایجاد می‌شود. در این صورت سطح مایع در شاخه A در لوله U شکل ... سانتی‌متر ... از سطح مایع در شاخه B قرار خواهد گرفت. ($\frac{N}{kg} = 10$ g)

و به صورت لایه‌ای است.

(۱) ۲ / ۵ - بالاتر

(۲) ۲ / ۵ - پایین‌تر

(۳) ۲۵ - بالاتر

(۴) ۲۵ - پایین‌تر

کروه مشاوره و برنامه‌ریزی آکو

۴۹- چه تعداد از موارد زیر کاربردی از اصل برنولی است؟

الف) کشیده شدن شاخه و برگ درختان کنار خیابان به سمت جاده در هنگام عبور خودروها

ب) نیروی بالابر وارد به بالهای هوایپیما

ج) افزایش تندی آب درون لوله قائم

د) افزایش فشار در نقاط عمیق‌تر ظرفی که سطح مقطع کف ظرف کوچک‌تر از دهانه ورودی بالای آن است.

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۲

(۴) ۱

۵۰- شکل (الف) آتش‌نشانی را در حال خاموش‌کردن آتش از فاصله نسبتاً دوری نشان می‌دهد. نمایی بزرگ شده از شیر بسته شده به انتهای لوله

آتش‌نشانی در شکل (ب) نشان داده شده است. اگر آب با تندی $v_1 = 1/5 \frac{m}{s}$ از لوله وارد شیر شود و قطر مقطع ورودی شیر $d_1 = 12/5\text{ cm}$ و

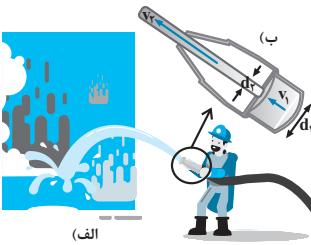
قطر مقطع قسمت خروجی آن $d_2 = 2/5\text{ cm}$ باشد، تندی آب خروجی از شیر چند متر بر ثانیه است؟

(۱) ۷/۵

(۲) ۲۵

(۳) ۴۵

(۴) ۳۷/۵

۲۰ دقیقه

شیمی (۱)
کیهان زادگاه الفبای
هستی
از ابتدای ساختار اتم تا
انتهای فصل)
صفحه‌های ۲۴ تا ۴۴

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس شیمی (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

شیمی ۱ - نگاه به گذشته

۵۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

آ) هر چه تعداد الکترون‌های اتم عنصری بیشتر باشد، تعداد خطوط طیف نشری خطی در ناحیه مرئی آن بیشتر است.

ب) پرتو مرئی همرنگ با شعله مس، در مقایسه با پرتو مرئی همرنگ با شعله سدیم، هنگام عبور از منشور بیشتر منحرف می‌شود.

پ) در طیف نشری خطی عنصر هیدروژن هر چه به سمت خطوط پر انرژی می‌رویم، فاصله بین خطوط کمتر می‌شود.

ت) انرژی لایه‌های الکترونی پیرامون هسته هر اتم، ویژه همان اتم بوده و به عدد اتمی آن بستگی دارد.

ث) مدل لایه‌ای اتم قابلیت توجیه طیف نشری خطی سایر عنصرها (به جز هیدروژن) را ندارد.

۱)

۲)

۳)

۴)

۵۲- با توجه به شکل زیر، کدام گزینه درست است؟

۱) شکل «آ» نگاه مکروسکوپی به انرژی و ماده را نشان می‌دهد.

۲) شکل «ب» در توجیه چگونگی گرفتن یا از دست دادن انرژی توسط الکترون در یک اتم بیان شده است.

۳) شکل «ب» و از دور دیدن توده یکپارچه خرمون گندم، هر دو بیانگر یک مفهوم است.

۴) شکل «آ» در توجیه کوانتومی و پیوسته بودن داد و ستد انرژی هنگام انتقال الکترون از یک لایه به لایه دیگر بیان شده است.

۵۳- کدام گزینه نادرست است؟

۱) الکترون‌ها می‌توانند با جذب هر مقدار انرژی به لایه بالاتر خود انتقال یابند.

۲) در مدل کوانتومی اتم، انتقال الکترون‌ها فقط با جذب یا نشر مقدار معینی انرژی همراه است.

۳) انرژی الکترون‌های اتم، با افزایش فاصله از هسته افزایش می‌یابد.

۴) اتم‌های برانگیخته، پر انرژی و ناپایدارند و با از دست دادن انرژی به حالت پایه برمی‌گردند.

۵۴- کدام موارد از مطالب زیر نادرست هستند؟

آ) با تعیین دقیق طول موج نوارهای رنگی در طیف نشری خطی، نمی‌توان به تصویر دقیقی از انرژی لایه‌های الکترونی اتم دست یافت.

ب) هر چه از هسته یک اتم دور می‌شویم، اختلاف انرژی میان لایه‌های الکترونی کاهش می‌یابد.

پ) برای الکترون، نشر نور مناسب‌ترین شیوه برای به دست آوردن انرژی است.

ت) انرژی لایه‌های الکترون پیرامون هسته هر اتم، ویژه همان اتم بوده و به عدد جرمی آن وابسته است.

۱)

۲)

۳)

۴)

- کدام گزینه درست است؟

(۱) الکترون‌ها در اتم‌های برانگیخته ناپایدارند و باز دست دادن انرژی در نهایت به لایه $n=1$ باز خواهند گشت.

(۲) طول موج انتقال الکترون از لایه 3 به لایه 2 در عنصر هیدروژن بلندتر از طول موج انتقال الکترون از لایه 4 به لایه 2 می‌باشد.

(۳) حداقل گنجایش الکترون زیرلایه‌ها از رابطه $4+2n$ به دست می‌آید.

(۴) انرژی الکترون‌ها در اتم با فاصله آن‌ها از هسته اتم رابطه عکس دارد.

- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) بر اساس قاعدة آفبا، الکترون ابتدا در زیرلایه‌ای وارد می‌شود که $n+1$ کوچکتر داشته باشد.

(۲) آرایش الکترون - نقطه‌ای اتم‌های اکسیژن و نیتروژن به صورت $\ddot{\text{O}}$ و $\ddot{\text{N}}$: نشان داده می‌شود.

(۳) در عناصر گروه 2 جدول دوره‌ای، بیرونی‌ترین الکترون‌ها، الکترون‌های ظرفیتی به شمار می‌آیند.

(۴) آرایش الکترون - نقطه‌ای تمامی عناصر گروه 7 جدول دوره‌ای به یکدیگر شباهت دارد.

- شمار الکترون‌های لایه سوم عنصری از دوره چهارم جدول دوره‌ای، 3 برابر شمار الکترون‌های لایه چهارم آن است. کدام گزینه در مورد این عنصر درست است؟

(۱) عدد اتمی آن 36 برابر است.

(۲) تعداد الکترون‌ها با $1=1$ در اتم آن، برابر 15 است.

(۳) نسبت شمار الکترون‌های جفت شده به جفت نشده در آرایش الکترون - نقطه‌ای آن، برابر 2 است.

(۴) مجموع اعداد کوانتومی اصلی الکترون‌های لایه ظرفیت آن برابر با 28 است.

- چند مورد از مطالب زیر درباره نخستین عنصری که در لایه سوم خود 13 الکترون دارد، نادرست است؟

- در دوره چهارم و گروه 7 جدول تناوبی قرار دارد.

- الکترون با $=1$ در آن وجود دارد.

- $n+1$ آخرین زیرلایه‌ای که الکترون به آن وارد می‌شود برابر 4 می‌باشد.

- آرایش الکترونی لایه ظرفیت آن به صورت $2\text{d}^4 3\text{s}^2$ می‌باشد.

- شمار الکترون‌های ظرفیتی اتم آن با شمار الکترون‌های ظرفیتی هشتمین عنصر جدول تناوبی برابر است.

۱ (۴)	۲ (۳)	۴ (۲)	۳ (۱)
-
- با توجه به شکل زیر، همه عبارت‌های زیر درست‌اند؛ به جز ...
- (۱) عدد اتمی این اتم می‌تواند 19 ، 24 یا 29 باشد.
- (۲) شمار الکترون‌های با $=1$ در اتم این عنصر با اتم Zn متفاوت است.
- (۳) اتم این عنصر نمی‌تواند کاتیون با بار $+3$ تشکیل دهد.
- (۴) سومین لایه در اتم این عنصر می‌تواند دارای 13 الکترون باشد.

۶۰- $n+1$ برای ۴ الکترون ظرفیتی ^{34}Se برابر x و برای ۶ الکترون ظرفیتی دیگر این عنصر برابر y می‌باشد. حاصل $y+x$ کدام گزینه می‌باشد؟

۲۸ (۴)

۲۶ (۳)

۲۴ (۲)

۲۰ (۱)

۶۱- اختلاف شمار الکترون‌های دارای $n+1=5$ با شمار الکترون‌های دارای $n+1=4$ در آرایش الکترونی اتم (^{36}Kr) برابر شمار زیرلایه‌های اشغال شده از الکترون در آرایش الکترونی کدام عنصر می‌باشد؟

۳۰ Zn (۴)

۱۷ Cl (۳)

۲۸ Ni (۲)

۳۱ Ga (۱)

۶۲- چند مورد از مطالب زیر درست‌اند؟

آ) شمار الکترون‌های با $=1$ در اتم ^{35}X با شماره گروه عنصر X یکسان است.

ب) اتم‌های A^+ , B^0 و $\ddot{\text{E}}^-$: به ترتیب تمایل به تشکیل کاتیون، کاتیون و آئیون دارند.

پ) مواد شیمیایی خالصی که در ساختار خود مولکول دارند، مواد مولکولی نامیده می‌شوند.

ت) انرژی لایه‌های پیرامون هسته هر اتم ویژه همان اتم بوده و به عدد اتمی آن وابسته است.

ث) در اتم ۸ عنصر از ۱۸ عنصر دوره چهارم جدول دوره‌ای، سومین لایه دارای ۱۸ الکترون می‌باشد.

۲ (۴)

۳ (۳)

۴ (۲)

۵ (۱)

۶۳- کدام گزینه نادرست است؟

۱) آرایش الکترونی $^{31}\text{Ga}^{3+}$, $^{30}\text{Zn}^{2+}$ و $^{29}\text{Cu}^+$ با آرایش الکترونی ^{28}Ni متفاوت است.

۲) شمار زیرلایه‌های دارای ۶ الکترون در اتم ^{26}Fe یک واحد کمتر از شمار زیرلایه‌های دارای ۲ الکترون می‌باشد.

۳) انرژی زیرلایه $4p$ از انرژی زیرلایه $4f$ بیشتر و از انرژی زیرلایه $3d$ کمتر است.

۴) در لایه ظرفیت اتم ^{32}Ge دو زیرلایه دارای ۲ الکترون وجود دارد.

۶۴- در اتم عنصر X از دوره سوم جدول تناوبی، شمار الکترون‌ها با عدد کوانتموی $=1$ با شمار الکترون‌ها با عدد کوانتموی $=0$ برابر است، کدام گزینه

زیر درباره عنصر X نادرست است؟

۱) در تشکیل پیوند با دیگر عناصر، الکترون از دست می‌دهد.

۲) عنصر X در دوره سوم و گروه دوم جدول دوره‌ای قرار دارد.

۳) لایه سوم الکترونی اتم X کامل است.

۶۵- چند مورد از مطالب زیر نادرست می‌باشد؟

- همه عناصری که ۲ الکترون ظرفیتی دارند آرایش الکترون - نقطه‌ای آن‌ها به صورت $\text{X}^\pm$ می‌باشد.

- فلزات گروه یک جدول تناوبی با از دست دادن یک الکترون به آرایش هشت‌تایی می‌رسند.

- در فرمول مولکولی سدیم فسفید نسبت آئیون به کاتیون برابر $\frac{1}{3}$ می‌باشد.

- یونی که از یک نوع اتم تشکیل شده باشد، یون تک اتمی نامیده می‌شود.

- در عناصر دسته d از دوره چهارم جدول تناوبی، الکترون‌های ظرفیتی شامل الکترون‌های زیرلایه‌های $4s$ و $3d$ است.

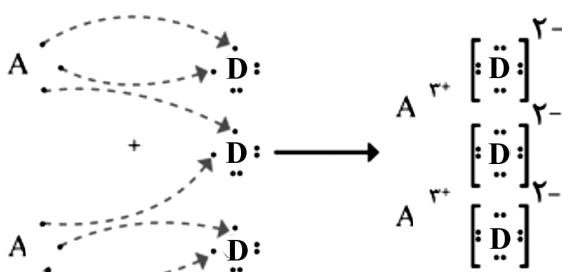
۳ (۴)

۲ (۳)

۴ (۲)

۵ (۱)

۶۶- با توجه به شکل زیر که چگونگی تشکیل یک ترکیب یونی را نشان می‌دهد، چند مورد از مطالب زیر درست‌اند؟

(آ) اتم A می‌تواند اتم‌های مانند Cr، Fe یا Al باشد.

(ب) فرمول ترکیب یونی حاصل به صورت A_2D_3 است.

(پ) بمقابلی تشکیل ۱ مول از این ترکیب تعداد ۶ مول الکترون داد و ستد شده است.

(ت) اتم D نمی‌تواند به عنصری از گروه ۱۷ جدول دوره‌ای تعلق داشته باشد.

(ث) کاتیون A^{3+} ممکن است به آرایش الکترونی گاز نجیب Ar₁₈ رسیده باشد.

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۶۷- فرمول شیمیایی چه تعداد از ترکیبات حاصل از موارد مطرح شده به درستی بیان شده است؟ (X (نماد فلز) و Y (نماد نافلز) نمادهای فرضی هستند.)

- عنصری از دوره چهارم و گروه سوم با عنصری هم دوره خود از گروه ۱۶: X_2Y_3

- عنصری از دوره سوم و گروه دوم با عنصری از دوره دوم و گروه ۱۶: XY

- عنصری از دوره اول و گروه اول با عنصری از دوره دوم و گروه اول: XY

- عنصری با عدد اتمی ۳ با عنصری با عدد اتمی ۱۵: X_3Y

- عنصری با عدد اتمی ۱۷ با عنصری با عدد اتمی ۳۸: XY_2

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۶۸- در کدام گزینه نام هر دو ترکیب با فرمول شیمیایی نشان داده شده مطابقت ندارد؟

(۱) Na_3P : سدیم فسفید، (۲) $LiBr_3$: لیتیم برمید، (۳) $CaCl$: کلسیم کلرید

(۴) Mg_3N : منیزیم نیترید، (۵) MgO : منیزیم اکسید

(۶) K_2O : پتاسیم اکسید، (۷) $CaCl$: کلسیم کلرید

۶۹- کدام موارد از مطالب زیر درست‌اند؟

(آ) اگر آرایش الکترونی یون‌های X^{3+} و Y^{2-} به $2p^6$ ختم شوند، شمار الکترون‌های ظرفیتی X نصف شمار الکترون‌های ظرفیتی Y می‌باشد.

(ب) اگر عنصر A در گروه یک و دوره سوم و عنصر B در گروه ۱۳ و دوره چهارم جدول دوره‌ای قرار داشته باشد، تفاوت شمار پروتون‌های آن‌ها برابر ۲۰ می‌باشد.

(پ) نخستین عنصری که در آرایش الکترونی آن ۷ زیرلایه توسط الکترون‌ها اشغال می‌شود، عنصری متعلق به دسته d می‌باشد.

(ت) اگر آرایش الکترونی یون X^{3+} به زیرلایه $3d^3$ ختم شود؛ اتم X دارای ۸ الکترون با $= 1$ می‌باشد.

(ث) در یون تک اتمی A^{3-} ، تفاوت شمار نوترون‌ها با شمار الکترون‌ها برابر ۶ باشد، عنصر A به دوره چهارم و گروه ۱۶ جدول دوره‌ای تعلق دارد.

(۱) (آ) و (ت) (۲) (آ)، (ب) و (ت) (۳) (آ)، (ب) و (پ) (۴) (ب) و (ت)

۷۰- شمار یون‌های موجود در ۴۲ گرم منیزیم سولفید چند برابر شمار آئیون‌های موجود در ۴۲ گرم آلومنیم فلوراید است؟

$(Al = ۲۷, F = ۱۹, Mg = ۲۴, S = ۳۲ : g/mol^{-1})$

۲ (۴)

۲/۵ (۳)

۱/۵ (۲)

۱ (۱)

۱۵ دقیقه

حسابان (۱)
جبر و معادله
(درس‌های ۱، ۲، ۳ و ۴)
صفحه‌های ۱ تا ۲۲

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس حسابان (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟
هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

حسابان ۱ - نگاه به آینده

۷۱- اگر در یک دنباله حسابی، از جمله اول ۵ واحد کم کنیم و به قدر نسبت $\frac{1}{3}$ واحد اضافه کنیم، به مجموع چهل و یک جمله اول این دنباله چقدر اضافه می‌شود؟

۶۱۵ (۴)

۳۰۷/۵ (۳)

۲۰۵ (۲)

(۱) ۱۰۲/۵

۷۲- در ۲۰ جمله اول یک دنباله حسابی مجموع جملات شماره‌های زوج ۱۵ واحد بیشتر از مجموع جملات شماره‌های فرد است. قدر نسبت دنباله کدام است؟

۲/۵ (۴)

۲ (۳)

۱/۵ (۲)

(۱) ۱

۷۳- حاصل عبارت $a = \frac{-1 + \sqrt{5}}{2}$ ، به ازای $A = \frac{a^{11} + a^{10} + a^9 + \dots + a + 1}{a^9 + a^6 + a^3 + 1}$ کدام است؟

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

(۱) ۱

۷۴- اگر α و β ریشه‌های معادله $x^3 - 3x + 1 = 0$ باشند، حاصل $\frac{\alpha+1}{\beta} + \frac{\beta+1}{\alpha}$ چقدر است؟

-۱۰ (۴)

۱۰ (۳)

-۸ (۲)

(۱) ۸

۷۵- اگر α و β ریشه‌های معادله $\sqrt[3]{\alpha - \frac{\alpha^2}{2}} + \sqrt[3]{\beta - \frac{\beta^2}{2}} = 2x^2 + x - 2 = 0$ باشند، حاصل $\sqrt[3]{\alpha - \frac{\alpha^2}{2}} + \sqrt[3]{\beta - \frac{\beta^2}{2}}$ کدام است؟

-۱/۲ (۴)

۱ (۳)

-۱ (۲)

(۱) ۱/۲

۷۶- یکی از صفرهای تابع $f(x) = x^3 + 4x^2 - 5mx + 6$ برابر ۲ است، مجموع صفرهای دیگر به اندازه چند واحد از حاصل ضرب آن‌ها کم‌تر است؟

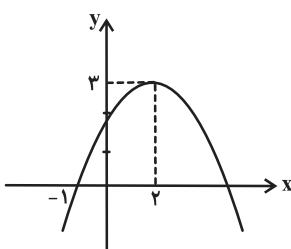
۹ (۴)

۷ (۳)

۶ (۲)

(۱) ۳

۷۷- اگر نمودار تابع درجه دوم $y = ax^3 + bx^2 + c$ به صورت زیر باشد، ضابطه این تابع کدام است؟

$$y = \frac{-x^2}{3} + \frac{4}{3}x + \frac{5}{3} \quad (۱)$$

$$y = \frac{-x^2}{3} - \frac{4}{3}x + \frac{5}{3} \quad (۲)$$

$$y = -x^2 + \frac{2}{3}x + \frac{5}{3} \quad (۳)$$

$$y = -3x^2 + \frac{4}{3}x + \frac{5}{3} \quad (۴)$$

۷۸- اگر $x = 4$ یکی از جوابهای معادله $\frac{m}{x+2} + \frac{2}{x} = \frac{4x-4}{x^2-4}$ باشد، جواب دیگر معادله در صورت وجود کدام است؟

-۲ (۲)

(۴) جواب دیگری ندارد.

(۱) ۲

(۱) ۱

۷۹- یک مخزن آب، دو شیر ورودی A و B و یک شیر خروجی C دارد. شیر A به تنهایی در ۴ ساعت و شیر B به تنهایی در ۶ ساعت، مخزن خالی را پُر می‌کنند. همچنین شیر C به تنهایی در ۱۲ ساعت، مخزن پر را خالی می‌کند. اگر هر ۳ شیر را باز کنیم و مخزن نیمه پر باشد، در عرض چند ساعت مخزن پر از آب می‌شود؟

۲/۵ (۴)

۲(۳)

۱/۵ (۲)

(۱) ۱

۸۰- معادله $\sqrt{2x+1} + \sqrt{1-x} = \frac{\sqrt{2}}{2}(x + 2\sqrt{2})$ چند جواب صحیح دارد؟

۳ (۴)

(۳) صفر

۲ (۲)

(۱) ۱

۱۰ دقیقه
هندسه (۲)
دایره
(درس اول)
صفحه‌های ۹ تا ۱۷

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

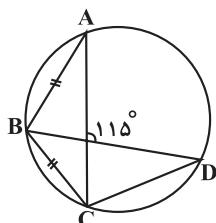
لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس هندسه (۲)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

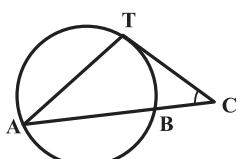
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

هندسه ۲ - نگاه به آینده

۸۱- در شکل مقابل، اندازه زاویه $\hat{B}\hat{C}D$ چند درجه است؟

- (۱) 130°
 (۲) 125°
 (۳) 120°
 (۴) 115°

۸۲- در شکل مقابل $\hat{C} = 50^\circ$ ، $AT = AB$ و $CT \perp AB$ بر دایره مماس است. اندازه زاویه A کدام است؟

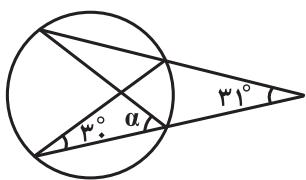
- (۱) 26°
 (۲) 31°
 (۳) 34°
 (۴) 39°

۸۳- مطابق شکل از نقطه M ، دو مماس MA و MB را بر دایره رسم نموده‌ایم، اگر $\hat{M} = 20^\circ$ باشد، نسبت کمان کوچک‌تر به کمان بزرگ‌تر تشکیل

شده در دایره کدام است؟

- (۱) $0/5$
 (۲) $0/6$
 (۳) $0/7$
 (۴) $0/8$

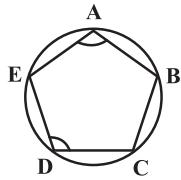
۸۴- در شکل زیر مقدار α کدام است؟

- (۱) 59°
 (۲) 60°
 (۳) 61°
 (۴) 62°

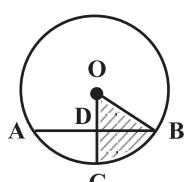
۸۵- در دایره‌ای با شعاع ۱۸، طول وتری که عمودمنصف یکی از شعاع‌های دایره باشد، چند برابر $\sqrt{3}$ است؟

- (۱) ۱۶
 (۲) ۱۸
 (۳) ۹
 (۴) ۱۲

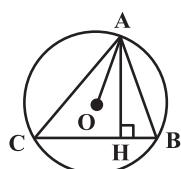
-۸۶ در شکل زیر، اگر $\widehat{BC} = 70^\circ$ باشد، حاصل $\hat{A} + \hat{D}$ کدام است؟

 205° (۱) 215° (۲) 235° (۳) 225° (۴)

-۸۷ در شکل زیر O مرکز دایره، $A\hat{B}O = 45^\circ$ و $AD = BD = 4$ است. مساحت ناحیه هاشورخورده چقدر است؟

 2π (۱) 4π (۲) 6π (۳) 8π (۴)

-۸۸ در شکل زیر O مرکز دایره و AH عمود بر BC است. اگر $B\hat{A}H = 20^\circ$ باشد، اندازه زاویه $C\hat{A}O$ کدام است؟

 20° (۱) 25° (۲) 30° (۳) 40° (۴)

-۸۹ نقطه M روی دایره (O, ۱۸) قرار دارد. طول وتری از دایره C که موازی با OM و مماس بر دایره‌ای به قطر OM باشد، کدام است؟

 $9\sqrt{3}$ (۲)

۹ (۱)

 $18\sqrt{3}$ (۴)

۱۸ (۳)

-۹۰ در مثلث متساوی الساقین ABC از رأس B عمودی بر AB رسم کرده تا امتداد AC را در نقطه O قطع کند. آنون به مرکز O و

شعاع OB دایره‌ای رسم می‌کنیم. اگر امتداد BC دایره را در نقطه D قطع کند، نوع مثلث OCD همواره کدام است؟

(۲) متساوی الساقین

(۱) متساوی الاضلاع

(۴) بستگی به زاویه A دارد.

(۳) قائم الزاویه

۳۰ دقیقه

فیزیک (۲)
الکتریسیته ساکن
(تا ابتدای پتانسیل
الکتریکی)
صفحه‌های ۱ تا ۲۳

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سواللطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس **فیزیک (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

فیزیک ۲ - نگاه به آینده

- ۹۱- یک جسم که به وسیله مالش دارای بار الکتریکی شده است، چند کولن بار الکتریکی می‌تواند داشته باشد؟ (اندازه بار الکتریکی هر الکترون 1.6×10^{-19} کولن می‌باشد.)

(۴) هر سه گزینه صحیح است.

(۳) 8×10^{-19}

(۲) 4×10^{-19}

(۱) 2×10^{-19}

- ۹۲- در هسته اتم هلیوم، دو پروتون به فاصله تقریبی $m = 2/4 \times 10^{-15} \text{ m}$ از هم قرار دارند. اندازه نیروی دافعه‌ای که این دو پروتون به هم وارد می‌کنند چند برابر وزن یک جسم یک کیلوگرمی است؟

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N} \cdot \text{m}^2}{\text{C}^2}, e = 1/6 \times 10^{-19} \text{ C}, g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

(۴) $\frac{1}{4}$

(۳) ۴

(۲) ۱۰

(۱) ۴۰

- ۹۳- در شکل زیر، بردار نیروهای وارد بر بار الکتریکی نقطه‌ای q_1 از طرف بارهای الکتریکی نقطه‌ای q_2 و q_3 چه زوایه‌ای با جهت مثبت محور x ها، بر حسب درجه می‌سازد؟

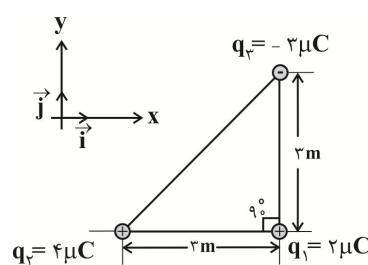
$$(\sin 37^\circ = 0.6 \quad k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N} \cdot \text{m}^2}{\text{C}^2})$$

(۵۳) ۱

(۳۷) ۲

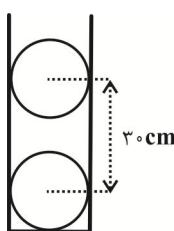
(۴۵) ۳

(۳۰) ۴

- ۹۴- دو گوی مشابه به جرم‌های m و بار الکتریکی q مطابق شکل زیر در داخل یک ظرف بدون اصطکاکی در حال تعادل هستند. نیروی که از طرف گفظ به گلوله پایینی وارد می‌شود، N است. اگر بخواهیم این دو گلوله در فاصله 15 cm از هم مجدد به حال تعادل برسند، چه تعداد الکترون به طور مساوی به هر کدام باید انتقال بدھیم؟

$$(e = 1/6 \times 10^{-19} \text{ C}, g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}, k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N} \cdot \text{m}^2}{\text{C}^2})$$

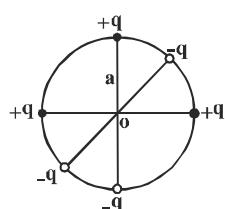
(۱) $31/25 \times 10^{12}$

(۲) $62/5 \times 10^{12}$

(۳) $12/5 \times 10^{12}$

(۴) 25×10^{12}

- ۹۵- در شکل زیر، اندازه و جهت برایند میدان‌های الکتریکی حاصل از بارهای الکتریکی نقطه‌ای واقع بر محیط دایره‌ای به شعاع a ، در مرکز آن کدام است؟ (k ثابت کولن است و $q > 0$)

(۲) $\rightarrow, 2k \frac{q}{a^2}$

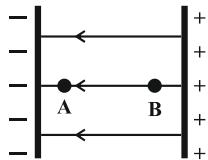
(۴) $\downarrow, 2k \frac{q}{a^2}$

(۱) $\leftarrow, \sqrt{2}k \frac{q}{a^2}$

(۳) $\downarrow, k \frac{q}{a^2}$

۹۶- در شکل زیر، الکترونی از نقطه A و با تندی v در خلاف جهت خطاهای میدان الکتریکی یکنواختی به بزرگی $\frac{N}{C} = 9 \times 10^{-31}$ پرتاب می‌شود. اگر

در نقطه B که در فاصله 10 cm سانتی‌متری از نقطه A قرار دارد، تندی آن به $\frac{m}{s} = 4\sqrt{6} \times 10^6$ برسد، v چند متر بر ثانیه است؟

$$v = 1/6 \times 10^{-19} C \text{ و } m_e = 9 \times 10^{-31} \text{ kg}$$

$$8 \times 10^6 \quad (2)$$

$$\frac{8}{3} \times 10^6 \quad (1)$$

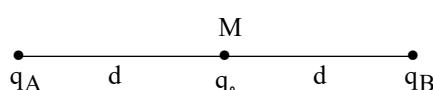
$$(4) \text{ صفر}$$

$$\frac{3}{8} \times 10^6 \quad (3)$$

۹۷- مطابق شکل زیر، برایند نیروهایی که بارهای الکتریکی نقطه‌ای q_A و q_B بر بار آزمون q_0 در نقطه M وارد می‌کنند، برابر با $\vec{F}$ است. اگر بار

q_A خنثی شود، اندازه نیروی خالص الکتریکی وارد بر بار q_0 در نقطه M بدون تغییر جهت برابر $\frac{\vec{F}}{2}$ می‌شود. در این صورت حاصل

کدام است؟

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

$$-2 \quad (4)$$

$$-1 \quad (3)$$

۹۸- اگر اندازه میدان الکتریکی حاصل از بار الکتریکی نقطه‌ای q در فاصله $2d$ از آن برابر با E باشد، فاصله را چند برابر کنیم تا اندازه میدان

الکتریکی 44 درصد نسبت به قبل افزایش پیدا کند؟

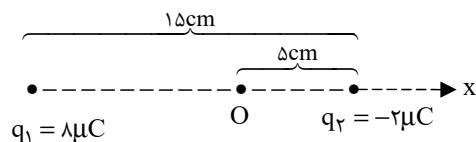
$$\frac{5}{6} \quad (4)$$

$$\frac{3}{5} \quad (3)$$

$$\frac{5}{3} \quad (2)$$

$$\frac{6}{5} \quad (1)$$

۹۹- در شکل زیر، بردار میدان الکتریکی خالص ناشی از دو بار الکتریکی نقطه‌ای q_1 و q_2 در نقطه O بر حسب نیوتون برکولن کدام است؟

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N} \cdot \text{m}^2}{\text{C}^2})$$

$$1/44 \times 10^{17} \quad (2)$$

$$(1) \text{ صفر}$$

$$-7/2 \times 10^{17} \quad (4)$$

$$10/4 \times 10^{17} \quad (3)$$

۱۰۰- بار الکتریکی نقطه‌ای q_3 در فاصله d از هر یک از بارهای q_1 و q_2 قرار دارد و نیرویی که به دو بار الکتریکی q_1 و q_2 وارد می‌کند، به ترتیب برابر

با $\vec{j}_1 = 3\vec{i} + 4\vec{j}$ و $\vec{j}_2 = 6\vec{i} - 8\vec{j}$ در SI می‌باشد. اندازه برایند نیروهای وارد بر بار q_3 بر حسب نیوتون از طرف دو بار q_1 و q_2 کدام است؟

$$15 \quad (4)$$

$$5 \quad (3)$$

$$2\sqrt{13} \quad (2)$$

$$\sqrt{97} \quad (1)$$

فیزیک ۲: سوالات آشنا

۱۰۱- یک گلوله بسیار سبک با پوشش فلزی را توسط نخی به سقف آویخته‌ایم. اگر یک تکه شیشه با بار الکتریکی مثبت را کاملاً به گلوله نزدیک

کنیم، آنگاه:

- (۲) ابتدا گلوله به شیشه می‌چسبد، سپس از شیشه دور می‌شود.
 (۳) ابتدا گلوله از شیشه دور می‌شود، سپس به آن می‌چسبد.
 (۴) گلوله از شیشه دور می‌شود.

۱۰۲- دو بار الکتریکی مشابه با بار Q بر یکدیگر نیروی F را وارد می‌کنند. اگر نصف یکی از بارها را برداشته و به دیگری اضافه کنیم، در همان

فاصله قبلی نیروی متقابل چند برابر F می‌شود؟

- (۱) $\frac{3}{4}$
 (۲) $\frac{4}{3}$
 (۳) $\frac{9}{16}$
 (۴) $\frac{16}{9}$

۱۰۳- سه بار الکتریکی نقطه‌ای مطابق شکل زیر بر روی یک خط قرار دارند. برایند نیروهای الکتروستاتیکی وارد بر هر یک از بارها صفر است. بار

۹۲ چند میکروکولون است؟

۱۰۴- نمودار میدان الکتریکی بر حسب فاصله در اطراف یک ذره باردار به صورت زیر نشان داده شده است. مقدار r در نمودار برابر با چند

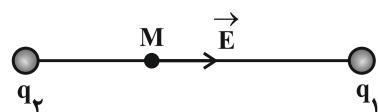
سانتی‌متر است؟

کروه مشاوره و برنامه‌ریزی آکو

۱۰۵- میدان الکتریکی حاصل از بارهای الکتریکی نقطه‌ای q_1 و q_2 در نقطه M روی خط واصل بارها، مطابق شکل زیر است. نوع بار الکتریکی

۹۱ و q_2 به ترتیب کدام‌اند؟

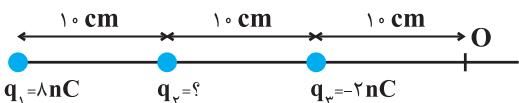
- (۱) منفی - منفی
 (۲) منفی - مثبت
 (۳) مثبت - مثبت

(۴) بسته به شرایط هر سه گزینه می‌تواند درست باشد.

۱۰۶- سه بار الکتریکی نقطه‌ای مطابق شکل زیر ثابت شده‌اند. میدان الکتریکی برایند حاصل از سه بار در نقطه O برابر با $\frac{N}{C}$ است. بار q_2

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2})$$

+۴ (۱)

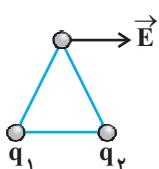
+۲ (۲)

-۲ (۳)

-۴ (۴)

۱۰۷- در دو رأس یک مثلث متساوی‌الاضلاع، دو ذره با بار الکتریکی q_1 و q_2 قرار دارند و بردار میدان الکتریکی حاصل از آن‌ها در رأس دیگر

مثلث مطابق شکل زیر موازی با قاعده مثلث است. کدام رابطه بین q_1 و q_2 برقرار است؟

(۱) q_1 مثبت و q_2 منفی و اندازه آن‌ها با هم برابر است.

(۲) q_1 مثبت و q_2 منفی و اندازه آن‌ها متفاوت است.

(۳) q_1 منفی و q_2 مثبت و اندازه آن‌ها با هم برابر است.

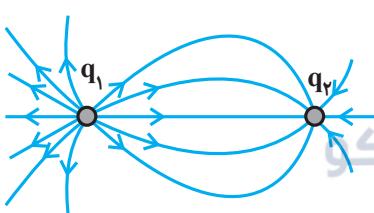
(۴) q_1 منفی و q_2 مثبت و اندازه آن‌ها متفاوت است.

۱۰۸- در شکل زیر، با توجه به خطوط میدان الکتریکی ناشی از دو بار الکتریکی نقطه‌ای q_1 و q_2 ، کدام‌یک از گزینه‌های زیر درست است؟

(۱) بارهای q_1 و q_2 همنام و هماندازه هستند.

(۲) بارهای q_1 و q_2 همنام و غیره هماندازه هستند.

(۳) در حرکت از نزدیک بار q_1 تا نزدیک بار q_2 ، بزرگی میدان الکتریکی برایند ناشی از دو بار، ابتدا کم و سپس زیاد می‌شود.

(۴) اگر یک الکترون را از نزدیک بار q_1 تا نزدیک بار q_2 جابه‌جا کنیم، اندازه نیروی کولنی وارد بر آن ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد.

۱۰۹- در یک نقطه از فضا به بار $C = 10^{-5} \mu C$ نیروی $\vec{F} = -400 \hat{i} + 300 \hat{j}$ نیروی بر حسب نیوتون وارد می‌شود. اندازه میدان الکتریکی در این نقطه

بر حسب نیوتون بر کولن کدام است؟

۲۰۰۰۰ (۲)

۲۰۰۰ (۱)

۱۰۰۰۰ (۴)

۱۰۰۰ (۳)

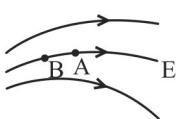
۱۱۰- مطابق شکل زیر، اگر در میدان الکتریکی E بار آزمون مثبت را از A به B حرکت دهیم، انرژی پتانسیل الکتریکی آن چگونه تغییر می‌کند؟

(۱) افزایش می‌یابد.

(۲) کاهش می‌یابد.

(۳) ثابت می‌ماند.

(۴) پیوسته صفر باقی می‌ماند.

۱۰ دقیقه

شیمی (۲)
قدرت هدایای زمینی را بدانیم
 (از ابتدای فصل تا ابتدای
 عنصرها به چه شکلی در
 طبیعت یافت می‌شوند؟)
 صفحه‌های ۱ تا ۱۷

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس **شیمی (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟
هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

شیمی ۲ - نگاه به آینده**۱۱۱- کدام مورد نادرست است؟**

(۱) پیشرفت و گسترش صنعت خودرو و الکترونیک به ترتیب مدیون شناخت و دسترسی به فولاد و نیمه‌رساناهای است.

(۲) رشد و گسترش تمدن بشری در گرو کشف مواد جدید است.

(۳) در یک دوره از جدول دوره‌ای عنصرها از چپ به راست خصلت فلزی کاهش و خصلت نافلزی افزایش می‌یابد.

(۴) در گروههای جدول دوره‌ای، از بالا به پایین شعاع اتمی افزایش می‌یابد زیرا شمار الکترون‌های ظرفیتی افزایش می‌یابند.

۱۱۲- در مورد عنصرهای دوره سوم جدول دوره‌ای چند عبارت نادرست است؟

آ) فسفر برخلاف منیزیم در واکنش با کلر الکترون می‌گیرد.

ب) چهار عنصر ابتدایی این دوره، رسانایی الکتریکی دارند.

پ) هر عنصری از این دوره که در حالت جامد بر اثر ضربه خرد شود دارای سطحی کدر است.

ت) در این دوره با افزایش شمار الکترون‌های ظرفیتی خاصیت فلزی افزایش می‌یابد.

ث) عنصری که در دوره سوم و گروه شانزدهم جدول قرار دارد در واکنش با اکسیژن حتماً ترکیب قطبی ایجاد می‌کند.

۵ (۴)

۴ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۱۳- چند مورد از موارد پیشنهاد شده، عبارت زیر را به درستی پر می‌کند؟

«در عنصرهای ... با افزایش عدد اتمی ... افزایش و ... کاهش می‌یابد.»

آ) دوره دوم، خاصیت نافلزی، واکنش‌پذیری

ب) گروه هفدهم، شعاع اتمی، واکنش‌پذیری

پ) گروه اول، شعاع اتمی، خصلت نافلزی

ت) دوره سوم، شعاع اتمی، بار یون پایدار آن‌ها

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۱۴- با توجه به آرایش الکترونی آخرین زیرلایه اتم‌های داده شده، چند مورد از مقایسه‌های زیر نادرست است؟

آ) خصلت فلزی: $3s^1 > 3s^2 > 3p^1$

ب) رسانایی: $5p^3 > 4p^5 > 3p^2$

پ) شعاع اتمی: $4s^2 > 3p^1 > 3p^4$

ت) واکنش‌پذیری: $3p^3 > 3p^5 > 2p^5$

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۴ (۱)

۱۱۵- چند مورد از موارد زیر نادرست است؟

- با افزایش عدد اتمی، فلزات قلیایی با وجود افزایش تعداد پروتون‌های هسته، آسان‌تر الکترون از دست می‌دهند.
- هر چه مقدار گاز آزاد شده در یک واکنش شیمیایی بیشتر باشد، واکنش‌دهنده‌ها فعالیت شیمیایی بیشتری دارند.
- شعاع $\text{Na}_{11} > \text{Sr}_{19}$ است، زیرا تعداد لایه‌های آن بیشتر است.
- هالوژن دوره پنجم جدول تناوبی در دمای K_{473} با هیدروژن واکنش می‌دهد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۱۶- آرایش الکترونی یون‌های A^- , D^+ , C^{2+} , B^{3-} , $3p^6$, $2p^6$, $3p^6$, $2p^6$ ختم شده است. کدام گزینه شعاع اتمی عنصرها را به درستی نشان می‌دهد؟

D > C > B > A (۲)

A > B > C > D (۱)

B > D > C > A (۴)

D > B > C > A (۳)

۱۱۷- چند مورد از موارد زیر درست است؟

- علم شیمی را می‌توان مطالعه هدف‌دار رفتار عنصرها و مواد برای یافتن روندها و فقط الگوهای شیمیایی آن‌ها دانست.
- بنیادی‌ترین ویژگی عنصرها عدد اتمی است.
- همه نافلزها می‌توانند در واکنش با سایر عناصر الکترون دریافت کنند و به یونی با بار منفی تبدیل شوند.
- آرایش لایه آخر یون A^{3+} همانند B^{2+} است، پس در آرایش الکترونی عنصر A⁰ الکترون با = ۱ وجود دارد.

۲ (۲)

۴ (۴)

۱ (۱)

۳ (۳)

۱۱۸- چه تعداد از موارد زیر درست هستند؟

آ) خاصیت نافلزی عنصر قبل از کربپتون (Kr_{36}) در مقایسه با عنصر M_{17} کمتر است.

ب) حالت فیزیکی عنصر D^{۲۵} با حالت فیزیکی عنصرهای واسطه هم دوره خود در دمای اتاق متفاوت است.

پ) در میان عنصرهای واسطه دوره چهارم، دو عنصر وجود دارد که در اتم عنصر آن‌ها آخرین لایه الکترونی تها یک الکtron دارد.

ت) در دوره سوم جدول تناوبی، شبیه تغییرات شعاع اتم‌های فلزی، بیشتر از شبیه تغییرات شعاع اتم‌های نافلزی است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۱۹- جدول زیر، ۶ عنصر متواالی از عنصرهای دوره سوم جدول دوره‌ای را نشان می‌دهد. با توجه به این که عنصر C نسبت به سایر عناصر متواالی دوره سوم

A	X	C	F	Z	E

بیشترین اختلاف شعاع اتمی را با عنصر قبل خود دارد، کدام گزینه درست است؟

۱) در آرایش الکترونی اتم C، ۵ زیرلایه اشغال شده از الکترون وجود دارد و این عنصر در اثر ضربه خرد نمی‌شود.

۲) عنصر E هالوژنی است که در دمای C^{۲۵} به آرامی با گاز هیدروژن واکنش می‌دهد و شمار الکترون‌های لایه ظرفیت آن برابر ۵ است.

۳) در عنصر F، ۲۰ درصد از زیرلایه‌های اشغال شده از الکترون، نیمه پُر هستند.

۴) در آرایش الکترونی یون پایدار اتم X، نسبت شمار الکترون‌ها با = ۱ به الکترون‌ها با = ۱ برابر ۱/۵ است.

۱۲۰- آرایش الکترونی بیرونی‌ترین زیرلایه کاتیون‌های A^{3+} , D^{2+} , E^{2+} به ترتیب به $3d^6$, $2p^6$, $3d^4$ ختم می‌شود. کدام مطلب در مورد آن‌ها درست است؟

۱) A، نخستین فلز واسطه است که در ساخت تلویزیون رنگی کاربرد دارد.

۲) E، در ساخت در و پنجره فلزی استفاده می‌شود و در هوای مطروب به سرعت با اکسیژن واکنش می‌دهد.

۳) عنصر D در گروه ۷ و عنصر A در گروه ۱۳ جدول دوره‌ای جای دارد.

۴) در آرایش الکترونی اتم D، نسبت شمار الکترون‌ها با = ۱ به شمار الکترون‌ها با = ۲ برابر ۲/۴ است.

پدیدآورندگان آزمون ۱۴ مرداد

سال یازدهم ریاضی

طراحان

نام طراحان	نام درس
علی‌اکبر اسکندری، امیرهوشنگ خمسه، مجتبی نادری، حسین پوراسماعیل، مجتبی مظاہری‌فرد، محمدابراهیم توزنده‌جانی، محمدمصطفی ابراهیمی، سیدمحمدصالح ارشاد، حمید علیزاده، فرشاد فرامرزی، سینا محمدپور، کریم نصیری	ریاضی (۱) و حسابان (۱)
امیرهوشنگ خمسه، محمد خندان، فرشاد فرامرزی، امیرحسین ابومحبوب، رضا عباسی‌اصل، سرژ یقیازاریان تبریزی، منوچهر خاصی، حسین خزایی، محمدرضا حسینی‌فرد، علیرضا نصرالهی، شایان عباچی، احسان خیرالهی، میثم بهرامی‌جویا، امیر وفائی، علی فتح‌آبدی	هندسه (۱) و (۲)
سعید طاهری‌بروجنی، علیرضا گونه، شهرام آموزگار، سیدجلال میری، اسماعیل حدادی، هاشم زمانیان، زهره رامشینی، مصطفی کیانی، معصومه افضلی، زهره آقامحمدی، غلامرضا محبی، خسرو ارغوانی‌فرد، حسین ناصحی، حمیدرضا عامری، مهدی براتی، هوشنگ غلام‌عبدی	فیزیک (۱) و (۲)
عباس هنرجو، مرتضی حسن‌زاده، سیدرحیم هاشمی‌دهکردی، علیرضا بیانی، محمد عظیمیان‌زواره، یاسر راش، ارسلان عزیززاده	شیمی (۱) و (۲)

گزینشکران، مسئولین درس و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	گروه ویراستاری	مسئول درس مستندسازی
ریاضی (۱) و حسابان (۱)	ایمان چینی‌فروشان	امیرحسین ابومحبوب	حیدرضا رحیم‌خانلو، مهرداد ملوندی، عادل حسینی	سمیه اسکندری
هندسه (۱) و (۲)	امیرحسین ابومحبوب	امیرحسین ابومحبوب	مهرداد ملوندی	سرژ یقیازاریان تبریزی
فیزیک (۱) و (۲)	معصومه افضلی	معصومه افضلی	بهنام شاهنی، حمید زرین‌کفش، زهره آقامحمدی، بابک اسلامی	محمدرضا اصفهانی
شیمی (۱) و (۲)	ایمان حسین‌نژاد	ایمان حسین‌نژاد	سینا رحمانی‌تبار، یاسر راش، مسعود خانی	الهه شهبازی

گروه فنی و تولید

بابک اسلامی	مدیر گروه
لیلا نورانی	مسئول دفترچه
مدیر گروه: مازیار شیروانی‌مقدم	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
مسئول دفترچه: محمدرضا اصفهانی	
زینب‌دله فرهادزاده	حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی
حمید محمدی	ناظرات چاپ

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

(حسین پور اسماعیل)

«۴- گزینه ۱»

$$\begin{aligned} \sqrt[6]{\tan^5 x} \cdot \sqrt[6]{\cot^2 x} &= \sqrt[6]{\tan^5 x \cot^2 x} \\ &= \sqrt[6]{\tan^3 x} = \sqrt{\tan x} \end{aligned}$$

(ریاضی ۱- ترکیبی - صفحه‌های ۳۶، ۳۷ و ۳۸)

(مبتدی مظاہری فرد)

«۵- گزینه ۲»

می‌دانیم در ناحیه اول همواره $\sin \alpha < 1$ ، پس داریم:

$$0 < \sin \alpha < 1 \Rightarrow \frac{1}{\sin \alpha} > 1$$

اعداد بین صفر و ۱ وقتی زیر رادیکال می‌روند بزرگ‌تر می‌شوند:

$$0 < \sin \alpha < 1 \Rightarrow 0 < \sin \alpha < \sqrt[3]{\sin \alpha} < 1$$

اعداد بزرگ‌تر از ۱، زیر رادیکال بروند کوچک‌تر می‌شوند:

$$\frac{1}{\sin \alpha} > 1 \Rightarrow 1 < \sqrt{\frac{1}{\sin \alpha}} < \frac{1}{\sin \alpha}$$

پس $\frac{1}{\sin \alpha}$ بزرگ‌ترین مقدار است.

(ریاضی ۱- ترکیبی - صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

(محمد ابراهیم تووزنده‌بانی)

«۶- گزینه ۲»

$$\begin{aligned} &\frac{\sqrt{5} + \sqrt{7} + \sqrt{9}}{\sqrt{5} + \sqrt{7} + \sqrt{9} + \sqrt{15} + \sqrt{21} + \sqrt{27}} \\ &= \frac{(\sqrt{5} + \sqrt{7} + \sqrt{9})}{(\sqrt{5} + \sqrt{7} + \sqrt{9}) + \sqrt{3}(\sqrt{5} + \sqrt{7} + \sqrt{9})} = \frac{1}{1 + \sqrt{3}} \\ &\Rightarrow \frac{1}{1 + \sqrt{3}} \times \frac{\sqrt{12} + 2}{5} = \frac{1}{1 + \sqrt{3}} \times \frac{1 - \sqrt{3}}{1 - \sqrt{3}} \times \frac{2\sqrt{3} + 2}{5} \\ &= \frac{(1 - \sqrt{3})}{-2} \times \frac{2(\sqrt{3} + 1)}{5} = \frac{2}{5} \end{aligned}$$

(ریاضی ۱- توان‌های گویا و عبارت‌های ببری - صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

(مبتدی تاری)

«۷- گزینه ۴»

$$\begin{aligned} 4^n &= \frac{\sqrt[3]{(\sqrt{3} + \sqrt{2})} \times \sqrt[6]{5 - 2\sqrt{6}}}{\sqrt[6]{2\sqrt{2}}} \quad 5 - 2\sqrt{6} = (\sqrt{3} - \sqrt{2})^2 \\ &= \frac{\sqrt[3]{(\sqrt{3} + \sqrt{2})} \times \sqrt[6]{(\sqrt{3} - \sqrt{2})^2}}{\sqrt[6]{\sqrt{8}}} = \frac{\sqrt[3]{(\sqrt{3} + \sqrt{2})(\sqrt{3} - \sqrt{2})}}{\sqrt[6]{2^3}} \end{aligned}$$

$$\xrightarrow{\text{اتحاد مزدوج}} \frac{\sqrt[3]{3-2}}{\frac{3}{2^{12}}} \Rightarrow 4^n = \frac{1}{\frac{1}{2^4}} \Rightarrow 2^n = 2^{-\frac{1}{4}}$$

$$\Rightarrow 2n = -\frac{1}{4} \Rightarrow n = -\frac{1}{8}$$

(ریاضی ۱- توان‌های گویا و عبارت‌های ببری - صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

ریاضی (۱) - نگاه به گذشته

(علی‌آکبر اسنکندری)

«۱- گزینه ۱»

با استفاده از اتحادهای مثلثاتی داریم:

$$1 + \tan^2 \alpha = \frac{1}{\cos^2 \alpha} \Rightarrow 1 + \tan^2 \alpha = \frac{1}{(\frac{-2}{\sqrt{29}})^2}$$

$$\Rightarrow 1 + \tan^2 \alpha = \frac{29}{4}$$

$$\Rightarrow \tan^2 \alpha = \frac{25}{4} \quad 18^\circ < \alpha < 27^\circ \Rightarrow \tan \alpha = \frac{5}{2}$$

$$\cot \alpha = \frac{1}{\tan \alpha} = \frac{1}{\frac{5}{2}} = \frac{2}{5}$$

(ریاضی ۱- مثلثات - صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

(امیر هوشنگ فمسه)

«۲- گزینه ۲»

زاویه هر خط با جهت مثبت محور X ها، با استفاده از شیب آن قابل محاسبه است. اگر $y = mx + h$ معادله یک خط باشد، که $m = \tan \alpha$ است که α زاویه مطلوب خواهد بود.

$$\left\{ \begin{array}{l} y = x + 5 \Rightarrow \tan \alpha_1 = 1 \Rightarrow \alpha_1 = 45^\circ \\ y = \frac{\sqrt{3}}{3}x + \frac{1}{3} \Rightarrow \tan \alpha_2 = \frac{\sqrt{3}}{3} \Rightarrow \alpha_2 = 30^\circ \end{array} \right.$$

(ریاضی ۱- مثلثات - صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(مبتدی تاری)

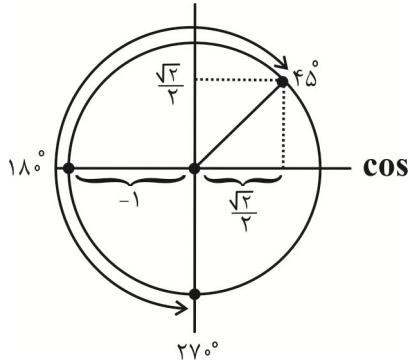
«۳- گزینه ۳»

$$\begin{aligned} A &= \sqrt{\frac{1 - 2 \sin x \cos x}{1 - \cos^2 x}} \quad \frac{\sin^2 x + \cos^2 x = 1}{1 - \cos^2 x = \sin^2 x} \\ &= \sqrt{\frac{\sin^2 x + \cos^2 x - 2 \sin x \cos x}{\sin^2 x}} = \sqrt{\frac{(\sin x - \cos x)^2}{\sin^2 x}} \\ &= \frac{|\sin x - \cos x|}{|\sin x|} \end{aligned}$$

اگر $\sin x < 0$ و $\cos x > 0$ باشد، آنگاه $\sin x - \cos x < 0$ است. لذا $\sin x - \cos x$

$$= \frac{-(\sin x - \cos x)}{-\sin x} = \frac{\sin x}{\sin x} - \frac{\cos x}{\sin x} = 1 - \cot x$$

(ریاضی ۱- مثلثات - صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(ریاضی ۱ - مثلثات - صفحه‌های ۳۶ تا ۴۱)

(مبتدی تدریجی)

«۱۳-گزینه ۲»

$$\frac{4\sin^2 60^\circ - 3\cos^2 x}{\sqrt{1+\cot^2 x}} = \frac{4\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 - 3\cos^2 x}{\sqrt{\frac{1}{\sin^2 x}}} = \frac{4 \times \frac{3}{4} - 3\cos^2 x}{\frac{1}{|\sin x|}}$$

$$\frac{270^\circ < x < 360^\circ}{\sin x < 0} \rightarrow \frac{3 - 3\cos^2 x}{-\sin x} = -\sin x(3(1 - \cos^2 x))$$

$$\frac{1 - \cos^2 x = \sin^2 x}{-\sin x \times \sin^2 x} \rightarrow -3\sin x \times \sin^2 x = -3\sin^3 x$$

(ریاضی ۱ - مثلثات - صفحه‌های ۳۶ تا ۴۱)

(محمد ابراهیم تووزنده‌بانی)

«۱۴-گزینه ۳»

عبارت‌های زیر را دیکال به شکل زیر هستند:

$$\begin{aligned} \sin^4 20^\circ + 4\cos^2 20^\circ &= \sin^4 20^\circ + 4(1 - \sin^2 20^\circ) \\ &= \sin^4 20^\circ - 4\sin^2 20^\circ + 4 = (\sin^2 20^\circ - 2)^2 \\ \cos^4 20^\circ + 4\sin^2 20^\circ &= (\cos^2 20^\circ - 2)^2 \end{aligned}$$

به همین ترتیب $\sin^4 20^\circ - 4\sin^2 20^\circ + 4 = -1 + 4 = 3$

بنابراین:

$$\begin{aligned} A &= \sqrt{(\sin^2 20^\circ - 2)^2} + \sqrt{(\cos^2 20^\circ - 2)^2} \\ &= |\sin^2 20^\circ - 2| + |\cos^2 20^\circ - 2| = -\sin^2 20^\circ + 2 - \cos^2 20^\circ + 2 \\ &= -(\sin^2 20^\circ + \cos^2 20^\circ) + 4 = -1 + 4 = 3 \end{aligned}$$

(ریاضی ۱ - مثلثات - صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶)

(فرشاد فرامرزی)

«۱۵-گزینه ۴»

$$\sqrt{x\sqrt[3]{x}} = \sqrt{x^1 \times x^{\frac{1}{3}}} = \sqrt{x^{\frac{4}{3}}} = (x^{\frac{4}{3}})^{\frac{1}{2}} = x^{\frac{2}{3}}$$

(حسین پور اسماعیل)

$$\begin{aligned} \frac{4x^3 - 9y^2}{8xy - 12xy^2} &= \frac{(2x - 3y)(2x + 3y)}{4xy(2x - 3y)} = \frac{2x + 3y}{4xy} \\ &= \frac{2x}{4xy} + \frac{3y}{4xy} = \frac{1}{2y} + \frac{3}{4x} \Rightarrow B = \frac{1}{2} = ۰ / ۵ \end{aligned}$$

(ریاضی ۱ - توان‌های گویا و عبارت‌های بیانی - صفحه‌های ۴۲ تا ۴۸)

«۸-گزینه ۱»

(محمد مصطفی ابراهیمی)

$$\begin{aligned} 2x^4 - x^3 - 16x + 8 &= x^3(2x - 1) - 8(2x - 1) \\ &= (2x - 1)(x^3 - 8) = (2x - 1)(x - 2)(x^2 + 2x + 4) \end{aligned}$$

(ریاضی ۱ - توان‌های گویا و عبارت‌های بیانی - صفحه‌های ۴۲ تا ۴۸)

«۹-گزینه ۲»

(حسین پور اسماعیل)

$$\begin{aligned} (99995)^3 &= (10^\Delta - 5)^3 = 10^{3\Delta} - 2 \times 10^\Delta \times 5 + 5^3 \\ &= 10^{3\Delta} - 10^\Delta + 25 \Rightarrow m + n = 10 + 6 = 16 \end{aligned}$$

(ریاضی ۱ - توان‌های گویا و عبارت‌های بیانی - صفحه‌های ۴۲ تا ۴۸)

«۱۰-گزینه ۲»

(سید محمد صالح ارشاد)

$$\begin{aligned} (1) \quad \sin \alpha < 0 &\Rightarrow \alpha \text{ در ربع سوم یا چهارم} \\ (2) \quad \cos \alpha(1 - \sin \alpha) > 0 &\Rightarrow \begin{cases} 1 - \sin \alpha > 0 \\ \cos \alpha > 0 \end{cases} \Rightarrow \cos \alpha > 0 \\ \text{در ربع اول یا چهارم} \end{aligned}$$

اگر بین دو شرط (۱) و (۲)، اشتراک بگیریم، می‌فهمیم α در ناحیه چهارم قرار دارد.توجه کنید که در حالت کلی $1 \leq \sin \alpha \leq -1$ -است و طبق شرط (۱) $\sin \alpha < 0$ ، پس $\sin \alpha < 0$ - است. داریم:

$$-1 \leq \sin \alpha < 0 \Rightarrow 0 < -\sin \alpha \leq 1 \Rightarrow 1 < 1 - \sin \alpha \leq 2$$

پس $1 - \sin \alpha > 0$ - مثبت است.

(ریاضی ۱ - مثلثات - صفحه‌های ۳۶ تا ۴۹)

«۱۲-گزینه ۳»

با توجه به دایرة مثلثاتی زیر کمترین مقدار $\cos \alpha$ دربازه $[\alpha] \in [45^\circ, 270^\circ]$ برابر $-\frac{\sqrt{2}}{2}$ و بیشترین مقدار برابر $\frac{\sqrt{2}}{2}$ است.

$$-1 + \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{\sqrt{2} - 2}{2}$$

پس:

(محمد ابراهیم تووزنده‌گانی)

«۱۹- گزینهٔ ۳»

$$\begin{aligned} ((a-b)^2)((a+b)^2) &= ((a^2-b^2)^2) \\ &= ((\sqrt{10}-3-\sqrt{10+2})^2) \\ &= (\sqrt{10}-3+\sqrt{10}+3-2\sqrt{(\sqrt{10})^2-2^2}) \\ &= (2\sqrt{10}-2(1))^2 = 4(\sqrt{10}-1)^2 = 4(10+1-2\sqrt{10}) \\ &= 4(11-2\sqrt{10}) \end{aligned}$$

(ریاضی ۱ - توان‌های گویا و عبارت‌های ببری - صفحه‌های ۴۸ تا ۴۱)

$$x = \sqrt[4]{27} = \sqrt[4]{3^3} = 3^{\frac{3}{4}}$$

$$\frac{2}{x^3} = \left(3^{\frac{3}{4}}\right)^3 = 3^{\frac{9}{4}} = 3^{\frac{3}{2}} = \sqrt{3}$$

(ریاضی ۱ - توان‌های گویا و عبارت‌های ببری - صفحه‌های ۴۸ تا ۴۱)

(محمد مصطفی‌ابراهیم)

«۲۰- گزینهٔ ۴»

با استفاده از اتحاد مجموع مکعبات دو جمله داریم:

$$\begin{aligned} &(\sin x + \cos x)(\sin^3 x - \sin x \cos x + \cos^3 x) \\ &\quad 1 - \sin x \cos x \\ &= \frac{(\sin x + \cos x)(1 - \sin x \cos x)}{1 - \sin x \cos x} = \sin x + \cos x = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

طوفین عبارت بالا را به توان ۲ می‌رسانیم:

$$(\sin x + \cos x)^2 = \left(\frac{1}{2}\right)^2 \Rightarrow \sin^2 x + \cos^2 x + 2 \sin x \cos x = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow 2 \sin x \cos x = \frac{1}{4} - 1 = -\frac{3}{4} \Rightarrow \sin x \cos x = -\frac{3}{8}$$

(ریاضی ۱ - ترکیبی - صفحه‌های ۴۲ و ۴۶ تا ۴۱)

(مسین پور اسماعیل)

«۱۶- گزینهٔ ۲»

می‌دانیم:

$$\begin{aligned} &(\sqrt{x+2} - \sqrt{x-2})(\sqrt{x+2} + \sqrt{x-2}) \\ &= x+2-(x-2)=4 \\ &\Rightarrow (\sqrt{x+2} - \sqrt{x-2}) \times 6 = 4 \\ &\Rightarrow \sqrt{x+2} - \sqrt{x-2} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3} = 1/5 \end{aligned}$$

(ریاضی ۱ - توان‌های گویا و عبارت‌های ببری - صفحه‌های ۴۱ تا ۴۲)

(مسین پور اسماعیل)

«۱۷- گزینهٔ ۱»

$$\sqrt[n]{a^{n+m}} = \sqrt[n]{a^n \times a^m} = -a \sqrt[n]{a^m}$$

چون a از رادیکال به صورت منفی بیرون آمد پس می‌فهمیم $a < 0$
و n زوج است. از طرفی اگر بخواهد a^m زیر رادیکال فرجه n که زوج است قرار بگیرد باید $a^m \geq 0$ باشد و چون $a < 0$ پس باید m زوج باشد تا تعریف شده گردد.

(ریاضی ۱ - توان‌های گویا و عبارت‌های ببری - صفحه‌های ۴۱ تا ۴۲)

(محمد علیزاده)

«۱۸- گزینهٔ ۲»

$$\begin{aligned} &\frac{\sqrt[3n]{(-2)^{-2} \times \sqrt{2^2 \times 3^2})^{\frac{1}{3}}}{(-2 \times 3)^{\frac{2}{3} \times (-2)^{\frac{1}{3}} m}} = \frac{\frac{1}{3n} (-2)^{-2 \times 2 \times 3^2} \times \frac{1}{3}}{\frac{2}{3} \times 3 \times (-2)^{\frac{2}{3} \times 3 \times 3^2 m}} \\ &= \frac{\frac{1}{3n} \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{3} \times \frac{1}{36}}{\frac{2}{3} \times 3 \times (-2)^{\frac{2}{3} \times 3 \times 3^2 m}} = \frac{\frac{1}{3n} \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{3}}{\frac{2}{3} \times 3 \times (-2)^{\frac{2}{3} \times 3 \times 3^2 m}} = \frac{1}{36} \\ &\Rightarrow \begin{cases} -\frac{1}{3n} + \frac{1}{3} = \frac{1}{6} \Rightarrow -\frac{1}{3n} = \frac{-1}{6} \Rightarrow n = 2 \\ -\frac{5}{6} - 2m = \frac{1}{6} \Rightarrow -2m = 1 \Rightarrow m = -\frac{1}{2} \end{cases} \Rightarrow m \times n = -1 \end{aligned}$$

(ریاضی ۱ - توان‌های گویا و عبارت‌های ببری - صفحه‌های ۴۱ تا ۴۲)

(فرشاد فرامرزی)

«۲۴- گزینه ۱»

$$MN \parallel BC \xrightarrow{\text{تمییم قضیه تالس}} \frac{MN}{BC} = \frac{AM}{AB} \Rightarrow \frac{x}{14} = \frac{r}{r+s+t}$$

$$PQ \parallel BC \xrightarrow{\text{تمییم قضیه تالس}} \frac{PQ}{BC} = \frac{AP}{AB} \Rightarrow \frac{y}{14} = \frac{r+s}{r+s+t}$$

از طرفی، طبق ویژگی‌های تناسب داریم:

$$\frac{r}{3} = \frac{s}{5} = \frac{t}{6} = \frac{r+s+t}{14} \Rightarrow \frac{r}{r+s+t} = \frac{3}{14}$$

$$\Rightarrow \frac{x}{14} = \frac{3}{14} \Rightarrow x = 3$$

$$\frac{r}{3} = \frac{s}{5} = \frac{t}{6} = \frac{r+s}{8} = \frac{r+s+t}{14} \Rightarrow \frac{r+s}{r+s+t} = \frac{8}{14}$$

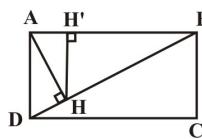
$$\Rightarrow \frac{y}{14} = \frac{8}{14} \Rightarrow y = 8 \Rightarrow x+y = 11$$

(هنرمه ۱ - قضیه تالس، تشابه و کلاربردهای آن؛ صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

(امیرحسین ایوبمیووب)

«۲۵- گزینه ۱»

در مثلث قائم‌الزاویه ABD، داریم:

$$BD^2 = AB^2 + AD^2 = 12^2 + 4^2 = 16 \Rightarrow BD = 4$$

$$AB^2 = BD \cdot BH \Rightarrow 12^2 = 4 \times BH \Rightarrow BH = 3$$

حال اگر از H، عمود HH' را بر ضلع AB رسم کنیم، داریم:

$$HH' \parallel AD \xrightarrow{\text{تمییم قضیه تالس}} \frac{HH'}{AD} = \frac{BH}{BD} \Rightarrow \frac{HH'}{4} = \frac{3}{4}$$

$$\Rightarrow HH' = \frac{3}{2}$$

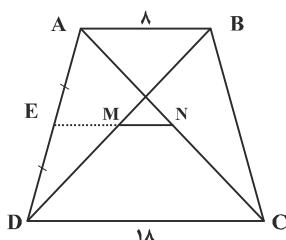
(هنرمه ۱ - قضیه تالس، تشابه و کلاربردهای آن؛ صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(رضی عباس‌اصل)

«۲۶- گزینه ۲»

فرض کنیم M و N، وسط قطرهای ذوزنقه باشند. امتداد

ساقهای ذوزنقه را در وسط آنها قطع می‌کند و داریم:

هندسه (۱) - نگاه به گذشته

(امیرحسین فمسه)

«۲۱- گزینه ۲»

در هر مثلث، نسبت اندازه‌های هر دو ضلع، با عکس نسبت ارتفاع‌های وارد بر آنها برابر است، بنابراین داریم:

$$\frac{h_a - h_c}{h_b} = \frac{h_a}{h_b} - \frac{h_c}{h_b}$$

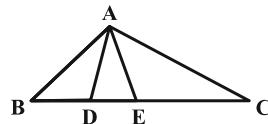
$$= \frac{b}{a} - \frac{b}{c} = \frac{4}{3} - \frac{4}{6} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3}$$

(هنرمه ۱ - قضیه تالس، تشابه و کلاربردهای آن؛ صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

(محمد فخران)

«۲۲- گزینه ۳»

اگر دو مثلث در یک رأس مشترک باشند و قاعده مقابله به این رأس آنها روی یک خط راست باشد، نسبت مساحت‌های آنها برابر با نسبت اندازه قاعده‌های آنهاست. بنابراین داریم:

$$\frac{S_{ACE}}{S_{ADE}} = \frac{CE}{DE} = 2 \Rightarrow DE = \frac{1}{3}CE$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \frac{S_{ACE}}{S_{ABD}} = \frac{CE}{BD} = 2 \Rightarrow BD = \frac{1}{2}CE \\ \frac{S_{ACE}}{S_{ABD}} = \frac{CE}{BD} = 2 \Rightarrow BD = \frac{1}{2}CE \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow \frac{BC}{DE} = \frac{BD + DE + CE}{\frac{1}{3}CE} = \frac{\frac{1}{2}CE + \frac{1}{3}CE + CE}{\frac{1}{3}CE} = \frac{11}{2} = \frac{5}{5}$$

(هنرمه ۱ - قضیه تالس، تشابه و کلاربردهای آن؛ صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

«۲۳- گزینه ۳»

$$\triangle ABF : DE \parallel BF \xrightarrow{\text{قضیه تالس}} \frac{AE}{AF} = \frac{AD}{AB} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow AF = 2AE \quad (1)$$

$$\triangle ABC : DF \parallel BC \xrightarrow{\text{قضیه تالس}} \frac{AF}{AC} = \frac{AD}{AB} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow AC = 2AF \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow AC = 4AE$$

(هنرمه ۱ - قضیه تالس، تشابه و کلاربردهای آن؛ صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

$$\begin{cases} \frac{x}{x+9} = \frac{6}{11} \Rightarrow 11x = 6x + 54 \Rightarrow 5x = 54 \Rightarrow x = 10.8 \\ \frac{y}{y+7} = \frac{6}{11} \Rightarrow 11y = 6y + 42 \Rightarrow 5y = 42 \Rightarrow y = 8.4 \end{cases}$$

بنابراین داریم:

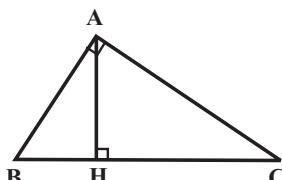
$$MDC = 10.8 + 9 + 11 + 7 + 8 / 4 = 46 / 2$$

(هنرسه ا - قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن: صفحه‌های ۳۷ تا ۳۴)

(مسین فزایی)

گزینه «۴»

فرض کنید $CH = 3k$ و $BH = 4k$ باشد.

طبق روابط طولی در مثلث قائم‌الزاویه ABC داریم:

$$AH^2 = BH \times CH \Rightarrow 12^2 = 2k \times 4k$$

$$\Rightarrow 144 = 12 \times 12 \Rightarrow k^2 = 12 \Rightarrow k = 2\sqrt{3}$$

$$BC = 7 \times 2\sqrt{3} = 14\sqrt{3}$$

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} AH \times BC = \frac{1}{2} \times 12 \times 14\sqrt{3} = 84\sqrt{3}$$

(هنرسه ا - قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن: صفحه‌های ۳۷ تا ۳۴)

(فرشاد فرامرزی)

گزینه «۴»

از آن جا که رابطه $(2\sqrt{6})^2 + (2\sqrt{3})^2 = 6^2$ بین طول اضلاع مثلث اول برقرار است، طبق عکس قضیه فیثاغورس، مثلث قائم‌الزاویه می‌باشد و داریم:

$$S_1 = \frac{1}{2} \times 2\sqrt{3} \times 2\sqrt{6} = 6\sqrt{2}$$

$$\frac{S_1}{S_2} = k^2 \Rightarrow \frac{3\sqrt{2}}{6\sqrt{2}} = k^2 \Rightarrow k^2 = \frac{1}{2} \Rightarrow k = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

اگر اضلاع مثلث دوم را x و y و z بنامیم، داریم:

$$\frac{x}{2\sqrt{2}} = \frac{y}{2\sqrt{6}} = \frac{z}{6} = \frac{1}{\sqrt{2}} \Rightarrow x = \sqrt{6}, y = 2\sqrt{3}, z = 3\sqrt{2}$$

بنابراین اندازه هیچ یک از اضلاع مثلث دوم، $2\sqrt{6}$ نیست.

(هنرسه ا - قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن: صفحه‌های ۳۷ تا ۳۴)

$$\Delta ADC : EN \parallel DC \xrightarrow{\text{تمیم قضیه تالس}} \frac{AE}{AD} = \frac{EN}{DC}$$

$$\Rightarrow EN = 9$$

$$\Delta ADB : EM \parallel AB \xrightarrow{\text{تمیم قضیه تالس}} \frac{DE}{AD} = \frac{EM}{AB}$$

$$\Rightarrow EM = 4$$

$$\Rightarrow MN = EN - EM = 9 - 4 = 5$$

(هنرسه ا - قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن: صفحه‌های ۳۷ تا ۳۴)

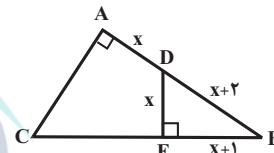
(سرچیاز ریان تبریزی)

گزینه «۲۷»

در مثلث DEB، با استفاده از فیثاغورس داریم:

$$x^2 + (x+1)^2 = (x+2)^2$$

به دلیل اینکه اضلاع مثلث قائم‌الزاویه تشکیل دنباله حسابی داده‌اند و اینکه تنها سه عدد صحیح متولی که در رابطه فیثاغورس صدق می‌کنند ۴، ۳ و ۵ می‌باشند، بنابراین $x = 3$ است (نیازی به حل معادله درجه دوم نداریم).

از طرفی دو مثلث EBD و ABC به حالت تساوی دو زاویه متشابه هستند.

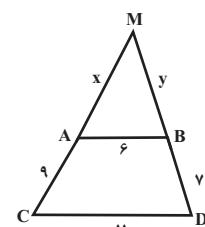
$$\Delta ABC \sim \Delta EBD \Rightarrow \frac{DE}{AC} = \frac{EB}{AB}$$

$$\frac{x}{AC} = \frac{x+1}{2x+2} \xrightarrow{x=3} \frac{3}{AC} = \frac{4}{8} \Rightarrow AC = 6$$

(هنرسه ا - قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن: صفحه‌های ۳۷ تا ۳۸)

(منوچهر خاصی)

گزینه «۴»

$$AB \parallel CD \xrightarrow{\text{تمیم قضیه تالس}} \frac{MA}{MC} = \frac{MB}{MD} = \frac{AB}{CD}$$

$$\Rightarrow \frac{x}{x+9} = \frac{y}{y+7} = \frac{6}{11}$$

$$\frac{(\rho gh_B + P_0) - (\rho gh_A + P_0)}{\rho gh_A + P_0} \times 100 = 20$$

$$\Rightarrow \frac{\rho g(h_B - h_A)}{\rho gh_A + P_0} = \frac{2}{10} \Rightarrow \frac{\rho g(3h_A - h_A)}{\rho gh_A + P_0} = \frac{1}{5}$$

$$10\rho gh_A = \rho gh_A + P_0 \Rightarrow 9\rho gh_A = P_0$$

$$\frac{P_0 = 10^5 \text{ Pa}}{\rho = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} = 1 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}} \rightarrow h_A = \frac{10^5}{9 \times 10^3 \times 10} = \frac{10}{9} \text{ m}$$

$$\Rightarrow h_B = 3h_A = 3 \times \frac{10}{9} = \frac{10}{3} \text{ m}$$

(فیزیک ا- صفحه‌های ۳۲ و ۳۵)

(سیر بلال میری)

«گزینه ۴»

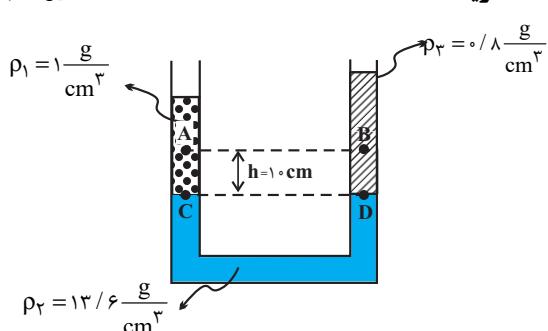
می‌دانیم فشار وارد از طرف ستون آب به کف ظرف از رابطه $P = \rho gh$ به دست می‌آید، بنابراین با توجه به اینکه $h_1 = h_2$ است، نتیجه می‌گیریم که $P_1 = P_2$ است. در مورد نیروی وارد از طرف آب بر کف ظرف داریم: $F = PA$ (که A مساحت مقطع کف ظرف است).

$$A_2 > A_1 \Rightarrow F_2 > F_1$$

(فیزیک ا- صفحه‌های ۳۲ و ۳۵)

(اسماعیل هرادی)

«گزینه ۱»

فشار در نقاط همتراز C و D از مایع (۲) با هم برابر است، بنابراین:

$$P_C = P_D \Rightarrow P_A + \rho_1 gh = P_B + \rho_2 gh$$

فیزیک (۱) - نگاه به گذشته

«سعید طاهری بروجنی»

وقتی فرایند سردسازی مایع سریع باشد، ذرات سازنده ماده در طرح‌های نامنظمی در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند و جامد بی‌شکل (آمورف) را تشکیل می‌دهند، ولی وقتی فرایند سردسازی مایع کند و آهسته باشد، مولکول‌ها فرستاده از طرح‌های منظمی در کنار یکدیگر قرار گیرند و در این حالت جامد بلورین تشکیل می‌شود.

(فیزیک ا- صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

«گزینه ۲»

وقتی فرایند سردسازی مایع سریع باشد، ذرات سازنده ماده در طرح‌های نامنظمی در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند و جامد بی‌شکل (آمورف) را تشکیل می‌دهند، ولی وقتی فرایند سردسازی مایع کند و آهسته باشد، مولکول‌ها فرستاده از طرح‌های منظمی در کنار یکدیگر قرار گیرند و در این حالت جامد بلورین تشکیل می‌شود.

(فیزیک ا- صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

«علیرضا گونه»

هر چه قطر لوله مویین کمتر باشد، ارتفاع ستون آب در آن بیشتر است. بنابراین با کوچک شدن سطح مقطع لوله مویین، آب در داخل لوله بیشتر از ۱۰ سانتی‌متر بالا می‌رود.

(فیزیک ا- صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

«گزینه ۳»

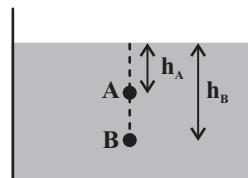
«شهرام آموزگار»

«گزینه ۲»

با توجه به رابطه فشار کل داریم:

$$P_A = \rho gh_A + P_0$$

$$P_B = \rho gh_B + P_0$$

درصد تغییرات فشار کل در نقطه B نسبت به فشار کل در نقطه A برابر است با:

$$\frac{P_B - P_A}{P_A} \times 100 = \frac{P_B - P_A}{P_A} \times 100$$

(سید بلال میری)

«۳۹- گزینهٔ ۲»

با استفاده از رابطهٔ آهنگ شارش شارهٔ خواهیم داشت:

$$A_1 = 1 \text{ cm}^2, v_1 = 2 \frac{\text{cm}}{\text{s}}$$

$$A_1 v_1 = A_2 v_2 \Rightarrow A_1 v_1 = 1 \times 2 = 2 \frac{\text{cm}^3}{\text{s}}$$

با توجه به معادلهٔ پیوستگی ($A_1 v_1 = A_2 v_2$), آهنگ شارش شارهٔ

$$\text{در قسمت باریک‌تر سرنگ نیز } 2 \frac{\text{cm}^3}{\text{s}} \text{ است.}$$

$$\text{زمان} \times \text{آهنگ شارش شاره} = \text{حجم شاره} \Rightarrow \frac{\text{حجم شاره}}{\text{زمان}} = \text{آهنگ شارش شاره}$$

$$\Rightarrow \text{حجم شاره خارج شده} = 2 \times 4 = 8 \text{ cm}^3$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۴۳ تا ۴۶)

(مسئلۀ کیانی)

«۴۰- گزینهٔ ۲»

چون آهنگ شارش آب در هر دو حالت برابر است، در حالتی که تندی

آب بیشتر است، سطح مقطع شلنگ کوچک‌تر می‌باشد. پس:

$$A_1 v_1 = 15 \frac{\text{cm}}{\text{s}}$$

$$A_2 v_2 = 24 \cdot \frac{\text{cm}}{\text{s}}$$

$$A_2 v_2 = A_1 v_1 \Rightarrow \pi r_2^2 \times v_2 = \pi r_1^2 \times v_1$$

$$\Rightarrow \frac{r_2}{r_1} = \frac{v_1}{v_2} \Rightarrow \frac{r_2}{r_1} = \frac{15}{24} = \left(\frac{r_2}{r_1}\right)^2 = \frac{15}{240} = \frac{1}{16}$$

$$\Rightarrow \frac{r_2}{r_1} = \frac{1}{4} \Rightarrow r_2 = \frac{1}{4} r_1$$

$$\Delta r = r_2 - r_1 = \frac{1}{4} r_1 - r_1 = -\frac{3}{4} r_1$$

$$\frac{\Delta r}{r_1} \times 100 = \left(-\frac{3}{4}\right) \times 100 = -75\%$$

بنابراین باید شاعع مقطع شلنگ ۷۵ درصد کاهش یابد.

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۴۳ تا ۴۶)

$$\Rightarrow P_A - P_B = (\rho_3 - \rho_1)gh = (1000 - 1000) \times 10 \times 10 / 1$$

$$\Rightarrow P_A - P_B = -1000 \text{ Pa}$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

(هاشم زمانیان)

«۳۶- گزینهٔ ۳»

نقاطی که در یک سطح تراز افقی از یک مایع ساکن قرار دارند، دارای

فشار یکسان می‌باشند و بستگی به شکل ظرف و سطح مقطع آن در

نقاط مختلف ندارد، پس گزینهٔ ۳ صحیح است.

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

(زهره رامشینی)

«۳۷- گزینهٔ ۴»

از برابری فشار در نقاط A و B داریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow \rho_0 gh = P_0$$

$$h = 70 \text{ cm} = 0.7 \text{ m}$$

$$P_0 = 13600 \times 10 \times 0.7 = 95200 \text{ Pa} = 95.2 \text{ kPa}$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(زهره رامشینی)

«۳۸- گزینهٔ ۴»

$$P = \frac{F}{A} = \frac{mg}{A} : \text{فشار ناشی از وزنه بر روی روزنه}$$

$$\Rightarrow P = P_0 + \frac{mg}{A}$$

$$\frac{P_0 = 1 \text{ atm} = 10^5 \text{ Pa}, A = 8 \times 10^{-6} \text{ m}^2}{P_{\text{داخل}} = 2/5 \text{ atm} = 2/5 \times 10^5 \text{ Pa}}$$

$$2/5 \times 10^5 = 1 \times 10^5 + \frac{m \times 10}{8 \times 10^{-6}} \Rightarrow m = 0/12 \text{ kg} = 12 \text{ g}$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

$$\frac{P_A}{P_B} = \frac{\rho_A}{\rho_B} \times \frac{h_A}{h_B} \quad h_A = h, \quad h_B = \frac{5}{4}h \\ \rho_A = \rho, \quad \rho_B = \frac{4}{5}\rho$$

$$\frac{P_A}{P_B} = \frac{\rho}{\frac{4}{5}\rho} \times \frac{h}{\frac{5}{4}h} = 1$$

(فیزیک ۱ - صفحه های ۳۵ تا ۳۲)

(کتاب آبی)

«۴۴- گزینه ۱»

عرض از مبدأ نمودار $P-h$ همان فشار هوای محیط (P_0) می باشد.پس در اینجا $P_0 = 9 \times 10^4$ Pa است.

حال با محاسبه فشار در عمق ۵ متری مایع می توانیم چگالی مایع را به دست آوریم:

$$P = P_0 + \rho gh \Rightarrow 19 \times 10^4 = 9 \times 10^4 + \rho \times 10 \times 5$$

$$\Rightarrow \rho \times 5 = 10 \times 10^4 \Rightarrow \rho = 2000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

حال فشار کل را در عمق $2/5$ متری به دست آوریم:

$$P' = P_0 + \rho gh = 9 \times 10^4 + 2000 \times 10 \times 2/5$$

$$\Rightarrow P' = 1/4 \times 10^5 \text{ Pa}$$

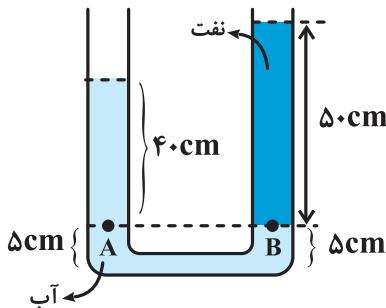
(فیزیک ۱ - صفحه های ۳۲ تا ۳۱)

(کتاب آبی)

«۴۵- گزینه ۲»

با بازکردن شیر ارتباط، چون چگالی آب بیشتر از نفت است، در لوله اتصال، آب به سمت شاخه سمت راست راست می رود و نفت روی آن قرار می گیرد. فرض ما این است که شکل تعادل نهایی دو مایع به صورت شکل زیر باشد و همچنین از حجم مایعی که داخل لوله اتصال وجود دارد صرف نظر می کیم.

نقاط A و B هم فشارند و بالای نقطه B فقط نفت وجود دارد:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_0 + (\rho_{\text{油}}gh)_{\text{油}} = P_0 + (\rho_{\text{水}}gh)_{\text{水}}$$

فیزیک (۱) - سوالات آشنا

«۴۱- گزینه ۲»

اگر سطح داخلی لوله موبین با روغن چرب شود، پس از برقراری تعادل، نیروی همچسبی بین مولکول های آب از نیروی دگرچسبی بین مولکول های آب و شیشه چرب شده بیشتر می شود (مشابه حالی که بین جیوه و شیشه تمیز انفاق می افتد)، در نتیجه آب سطح شیشه را تر نمی کند. در این حالت سطح آب در لوله موبین پایین تر از سطح آب درون طرف قرار می گیرد. ضمناً سطح آب درون لوله دارای برآمدگی خواهد بود. توجه داشته باشید چون سطح خارجی بیرونی لوله چرب نشده، نیروی دگرچسبی بین مولکول های آب و مولکول های شیشه تمیز بیشتر از نیروی همچسبی بین مولکول های آب است و آب موجب ترشدن سطح شیشه شده و آب طرفین لوله موبین دارای تقریر یا فرورفتگی می باشد. با توجه به این توضیحات شکل گزینه «۲» پاسخ صحیح است.

(فیزیک ۱ - صفحه های ۳۱ و ۳۲)

«۴۲- گزینه ۴»

فشار جسم جامد از رابطه $F = \frac{F}{A}$ به دست می آید. نیروی F همان نیروی وزن جسم است که به سطح زیرین خود وارد می کند.

$$F = mg$$

$$\frac{m = \rho V}{F = \rho Vg}$$

$$\Rightarrow F = \lambda \frac{g}{cm^3} \times \frac{10^{-3} kg}{1g} \times 5cm \times 4cm \times 2cm \times 10 \frac{m}{s^2}$$

$$\Rightarrow F = 320 \times 10^{-2} N$$

با توجه به رابطه $F = \frac{F}{A}$ چون نیروی F برای مکعب ثابت است، (برابر وزن آن است) بیشترین فشار وقتی است که مکعب از طرف کوچکترین سطح روی سطح افق قرار گیرد.

$$P = \frac{F}{A_{\min}} = \frac{320 \times 10^{-2} N}{4 \times 2 \times 10^{-4} m^2} = 4 \times 10^3 Pa$$

(فیزیک ۱ - صفحه های ۳۲ تا ۳۱)

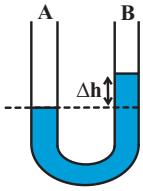
(کتاب آبی)

«۴۳- گزینه ۱»

با استفاده از رابطه مقایسه ای فشار داریم:

کمتر از نقطه A بوده و سطح مایع در شاخه B بالاتر از شاخه A خواهد بود و داریم:

$$\Delta P = \rho g \Delta h \quad \rho = 2000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, \Delta P = 50 \text{ Pa}$$

$$50 = 2000 \times 1 \cdot \Delta h \Rightarrow \Delta h = \frac{5}{200} \text{ m} = 2.5 \text{ cm}$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۴۳ تا ۴۶)

(کتاب آموزشی)

۴۹- گزینه «۲»

موارد الف و ب کاربردی از اصل برنولی هستند و موارد ج و د نیستند.

حال تک تک موارد را بررسی می‌کنیم.

(الف) با حرکت خودرو تندي مولکول‌های هوای میان درخت و خودرو افزایش می‌یابد و با افزایش تندي، فشار در آن ناحیه کم می‌شود.

بنابراین شاخه و برگ درخت به سمت خودرو متایل می‌شوند.

(ب) بال‌های هوایپیما طوری طراحی شده‌اند که تندي هوا در بالای بال بیشتر از زیر آن است. در نتیجه، فشار هوای بالای بال، کمتر از فشار هوای زیر آن است و به این ترتیب نیروی بالا بر خالص به بال هوایپیما وارد می‌شود.

(ج) افزایش تندي آب در لوله قائم به دلیل نیروی جاذبه زمین است و کاربردی از اصل برنولی نمی‌باشد.

(د) با توجه به رابطه $P = \rho gh$ ، فشار در نقاط عمیق‌تر از سطح شاره بیشتر است و به شکل ظرف وابسته نیست. بنابراین کاربردی از اصل برنولی نمی‌باشد.

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۴۳ تا ۴۶)

(کتاب آموزشی)

۵۰- گزینه «۳»

طبق معادله پیوستگی داریم:

$$A_1 v_1 = A_2 v_2 \quad A = \pi \frac{d^2}{4} \rightarrow v_1 d_1^2 = v_2 d_2^2$$

با جایگزینی داریم:

$$\frac{v_1 = 1/5 \frac{\text{m}}{\text{s}}, d_1 = 12/5 \text{ cm}}{d_2 = 2/5 \text{ cm}} \rightarrow 1/5 \times (12/5)^2 = v_2 \times (2/5)^2$$

$$\Rightarrow v_2 = 25 \times 1/5 = 37/5 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۴۳ تا ۴۶)

$$\text{نفت آب } h = \rho \text{ نفت آب } \Rightarrow \rho = \frac{\text{نفت آب}}{h}$$

$$\rho_{\text{آب}} = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

$$\frac{\text{نفت آب}}{h} = 800 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, h = 50 \text{ cm}$$

$$1000 \times h = 800 \times 50 \Rightarrow h = 40 \text{ cm}$$

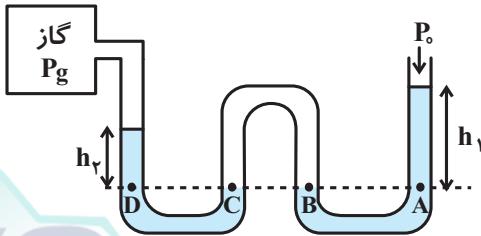
کل ارتفاع آب برابر با ۵۰ cm بود و کافیست که آب بالای نقطه A باشد تا دو مایع در تعادل قرار گیرند. از این آب باقی‌مانده ۵ cm در شاخه سمت راست و ۵ cm در شاخه سمت چپ

قرار می‌گیرد. پس سطح آب ۵ cm پایین آمده است.

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵)

۴۶- گزینه «۲»

در شکل زیر ۳ زوج نقطه، همتراز و در نتیجه همفشارند که عبارت‌اند از:

$$P_A = P_B, P_B = P_C, P_D = P_C$$

$$\Rightarrow P_D = P_A$$

حال داریم:

$$P_D = P_A \Rightarrow P_g + h_2 = P_o + h_1 \Rightarrow P_g = P_o + h_1 - h_2$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۴۷- گزینه «۴»

با توجه به شکل چون اندازه نیروی شناوری وارد بر جسم A برابر با اندازه نیروی وزن جسم است، در نتیجه نیروی خالص وارد بر آن صفر است و جسم A روی سطح مایع شناور می‌ماند.

چون اندازه نیروی شناوری وارد بر جسم B بزرگ‌تر از نیروی وزن آن است، در نتیجه نیروی خالص وارد بر آن به سمت بالا است و جسم B به بالا می‌رود.

اندازه نیروی وزن جسم C بزرگ‌تر از اندازه نیروی شناوری وارد بر آن است، در نتیجه جسم C در مایع فرو می‌رود.

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۴۰ تا ۴۲)

۴۸- گزینه «۲»

چون لوله افقی در نقطه B باریک‌تر از نقطه A و در نتیجه تنید شاره در نقطه B بیشتر است، بنابراین طبق اصل برنولی فشار در نقطه B

(مرتفعی محسن زاده)

«۵۴- گزینهٔ ۴»

فقط عبارت «ب» درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

آ) با تعیین طول موج نواهای رنگی در طیف نشری خطی، می‌توان به تصویر دقیقی از انرژی لایه‌های الکترونی اتم دست یافت.

پ) برای الکترون، نشر نور مناسب‌ترین شیوه برای از دست دادن انرژی است.

ت) انرژی لایه‌های الکترونی پیرامون هسته هر اتم ویژه همان اتم بوده و به عدد اتمی آن وابسته است.

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۲۴ تا ۲۷)

(علیرضا بیانی)

«۵۵- گزینهٔ ۲»

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: الکترون‌ها با از دست دادن انرژی به حالت پایه بر می‌گردند.

گزینهٔ «۲»: طول موج انتقال الکترون از لایهٔ ۳ به لایهٔ ۲ برابر ۶۵۶ نانومتر و طول موج انتقال الکترون از لایهٔ ۴ به لایهٔ ۲ برابر ۴۸۶ نانومتر می‌باشد.

گزینهٔ «۳»: حداقل گنجایش الکترون زیرلایه‌ها از رابطهٔ $41 + 2$ به دست می‌آید.

گزینهٔ «۴»: انرژی الکترون با فاصله از هسته افزایش می‌یابد.

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۲۴ تا ۲۷)

(سید رحیم هاشمی‌(ملبدی))

«۵۶- گزینهٔ ۲»

در آرایش الکترون - نقطه‌ای، الکترون‌ها ابتدا به صورت تک‌تک در چهار جهت اطراف اتم قرار داده می‌شوند، در صورت بیشتر بودن الکترون‌ها، بقیه آن‌ها الکترون‌های منفرد را جفت می‌کنند. آرایش الکترون - نقطه‌ای اکسیژن و نیتروژن به ترتیب به صورت $O^{\bullet\bullet}$ و $N^{\bullet\bullet}$ نمایش داده می‌شوند.

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

شیمی (۱) - نگاه به گذشته

(عباس هنربو)

«۵۱- گزینهٔ ۳»

موارد (ب)، (پ) و (ت) درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

آ) اتم لیتیم (${}^3 Li$) دو الکترون بیشتر از (H_1) دارد ولی تعداد خطوط در طیف نشری خطی این دو اتم در ناحیهٔ مرئی برابر است.

ث) این عبارت در مورد مدل اتمی بور صادق است، نه مدل اتمی لایه‌ای.

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۱۹ تا ۲۷)

(مرتفعی محسن زاده)

«۵۲- گزینهٔ ۳»

شکل «ب» و از دور دیدن تودهٔ یکپارچهٔ خرم‌ن گندم، هر دو بیانگر مفهوم «پیوستگی» هستند.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینهٔ «۱»: شکل «آ» نگاه میکروسکوپی به ماده و انرژی را نشان می‌دهد.

گزینهٔ «۲»: شکل «ب» نشان‌دهندهٔ پیوسته بودن مصرف انرژی است اما گرفتن یا از دست دادن انرژی توسط الکترون در یک اتم، با مفهوم کوانتمی بودن انرژی توجیه می‌شود.

گزینهٔ «۴»: شکل «آ» در توجیه کوانتمی و گسسته بودن داد و ستد انرژی هنگام انتقال الکترون از یک لایه به لایه دیگر بیان شده است.

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۲۴ تا ۲۷)

(سید رحیم هاشمی‌(ملبدی))

«۵۳- گزینهٔ ۱»

الکترون هر مقدار انرژی را نمی‌تواند جذب کند و یا نشر دهد بلکه میزان انرژی مضرب معینی از یک مقدار معینی انرژی می‌باشد.

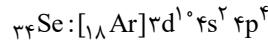
(شیمی ۱ - صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

گزینه «۴»: سومین لایه در اتم‌های K_{19} , Cr_{24} و Cu_{29} به ترتیب دارای ۸، ۱۳ و ۱۸ الکترون می‌باشد.

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴)

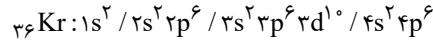
(علیرضا بیانی)

۶۰- گزینه «۴»

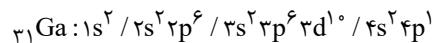
$$(n+l) = 2(4+0) + 4(4+1) = 8 + 20 = 28$$

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

(عباس هنریو)

۶۱- گزینه «۱»آرایش الکترونی Kr_{36} به صورت زیر است:

زیرلایه‌های $4p$ و $3d$ با مجموعاً ۱۶ الکترون دارای $n=5$ و $n+1=6$ هستند. زیرلایه‌های $3p$ و $4s$ با مجموعاً ۸ الکترون دارای $n=4$ هستند. اختلاف شمار الکترون‌های بیان شده برابر $(8-8)=0$ است. اتم Ga دارای ۸ زیرلایه اشغال شده از الکtron می‌باشد.

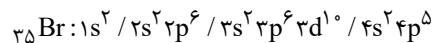
(شیمی ۱ - صفحه‌های ۲۷ تا ۳۴)

(محمد عظیمیان‌زواره)

۶۲- گزینه «۲»

فقط عبارت «ب» نادرست است.

بررسی برخی عبارت‌ها:

(آ) در اتم Br_{35} ، ۱۷ الکترون با $n=1$ (زیرلایه p) وجود دارد.

(ب) اتم «A» اتم He می‌باشد و تمایل به تشکیل کاتیون یا آنیون ندارد. (گاز نجیب می‌باشد).

(ث) سومین لایه در اتم‌های Kr_{36} تا Cu_{29} پر می‌باشد.

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۲۴ تا ۳۰)

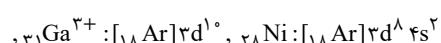
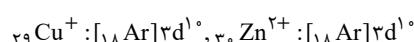
(محمد عظیمیان‌زواره)

۶۳- گزینه «۳»

انرژی زیرلایه $4p$ از انرژی زیرلایه $3d$ بیشتر و از انرژی زیرلایه $4f$ کمتر است.

بررسی گزینه‌های درست:

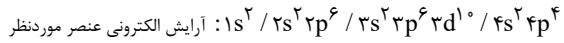
گزینه «۱»:

(مرتفعی مسن‌زاده)

۵۷- گزینه «۳»

چون عنصر مورد نظر از دوره چهارم جدول دوره‌ای است، پس حداقل ۸ الکترون در لایه سوم خود دارد و از آن‌جا که لایه سوم حداقل ۱۸ الکترون می‌تواند داشته باشد تنها حالت ممکن این است که عنصر مورد نظر ۱۸ الکترون در لایه سوم و ۶ الکترون در لایه چهارم خود داشته باشد و آرایش الکترونی آن به صورت زیر است:

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عدد اتمی آن ۳۴ است.

گزینه «۲»: تعداد الکترون‌ها با $1 = 1$ (زیرلایه p) در اتم آن برابر با ۱۶ است.

گزینه «۴»: مجموع اعداد کوانتمی اصلی الکترون‌های لایه ظرفیت آن $(4s^2 4p^4)$ برابر با ۲۴ است.

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۲۷ تا ۳۴)

(علیرضا بیانی)

۵۸- گزینه «۱»

نخستین عنصری که در لایه سوم خود ۱۳ الکترون دارد Cr_{24} می‌باشد:

بنابراین عبارت‌های اول، سوم و چهارم نادرست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- Cr_{24} در دوره چهارم و گروه ۶ جدول تناوبی قرار دارد.- آخرین زیرلایه‌ای که به آن الکترون وارد می‌شود $3d^5$ است که $n+1 = 5$ برای آن $(3+2=5)$ می‌باشد.- آرایش الکترونی کروم به $3d^5 4s^1$ ختم می‌شود.

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۲۷ تا ۳۴)

(محمد عظیمیان‌زواره)

۵۹- گزینه «۳»

این عنصر می‌تواند عنصرهای K_{19} , Cr_{24} و Cu_{29} باشد. اتم Cr_{24} می‌تواند کاتیون‌های Cr^{2+} و Cr^{3+} تشکیل دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این عنصر می‌تواند عنصرهای K_{19} , Cr_{24} و Cu_{29} باشد.

گزینه «۲»: در هر یک از اتم‌های K_{19} , Cr_{24} و Cu_{29} تعداد ۷ الکترون با $n=1$ وجود دارد. در اتم Zn_{30} ، ۸ الکترون با $n=0$ وجود دارد.

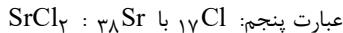
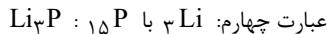
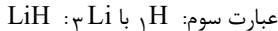
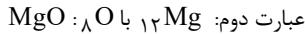
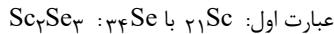

(یاسر راش)

«۶۷- گزینهٔ ۴»

همهٔ فرمول‌های بیان شده درست هستند.

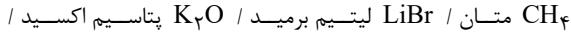
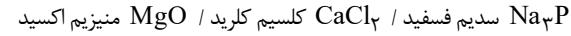
بررسی همهٔ عبارت‌ها:

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۳۰ و ۳۹)

«۶۸- گزینهٔ ۲»

(سیدر، هیم هاشمی‌دکتری)

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۳۱ و ۳۸)

(عباس هنرپو)

«۶۹- گزینهٔ ۳»

عبارت‌های (آ)، (ب) و (پ) درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

پس دارای ۷ الکترون با $= 1$ می‌باشد.

(ث) عدد اتمی عنصر A به صورت زیر:

$$\begin{cases} n - e = 6 \\ p = e - 3 \Rightarrow n = 42 \\ n + p = 75 \end{cases} \quad p = 33$$

پس عنصر A همان عنصر As و متعلق به دوره چهارم و گروه ۱۵ جدول دوره‌ای می‌باشد.

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۳۰ و ۳۹)

(عباس هنرپو)

«۷۰- گزینهٔ ۱»فرمول شیمیایی منیزیم سولفید به صورت MgS است:

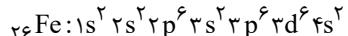
$$42 \text{ g MgS} \times \frac{1 \text{ mol MgS}}{56 \text{ g MgS}} \times \frac{2 \text{ mol یون}}{1 \text{ mol MgS}} \times \frac{N_A}{1 \text{ mol}} = \frac{1}{5} N_A$$

فرمول شیمیایی آلومینیم فلورید به صورت AlF_3 است:

$$42 \text{ g AlF}_3 \times \frac{1 \text{ mol AlF}_3}{84 \text{ g AlF}_3} \times \frac{3 \text{ mol یون منفی}}{1 \text{ mol AlF}_3} \times \frac{N_A}{1 \text{ mol}} = \frac{3}{8} N_A$$

$$= \frac{1}{5} N_A = \frac{1/5 N_A}{1/5 N_A} = 1$$

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

گزینهٔ ۲

گزینهٔ ۴

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۳۰، ۳۱، ۳۴ و ۳۹)

«۶۴- گزینهٔ ۳»(سیدر، هیم هاشمی‌دکتری) الکترون‌های زیرلایهٔ s با عدد کواتومی فرعی $= 1$ و الکترون‌هایزیرلایهٔ p با عدد کواتومی $= 1$ معرفی می‌شوند. درآرایش ${}_{18}^{\text{Ar}} 2s^2 2p^6 3s^2$ شمار الکترون‌ها با $= 1$ و $= 1$ برابر

هستند. عنصر X در دوره سوم و گروه دوم جدول تناوبی قرار داشته و در

واکنش‌های شیمیایی کاتیون X^{3+} تشکیل داده و به آرایش گازنجیب ${}_{10}^{\text{Ne}}$ دست می‌یابد. لایه سوم این اتم از الکترون پر نشده است.

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۳۰ و ۳۹)

(علیرضا بیانی)

«۶۵- گزینهٔ ۲»

فقط مورد آخر درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- He با وجود این که ۲ الکترون ظرفیتی دارد، آرایش الکترون -

نقطه‌ای آن به صورت He می‌باشد.

- Li با از دست دادن یک الکترون و تشکیل Li^+ به آرایش گاز

نجیب هلیم می‌رسد و هشت تایی نمی‌شود.

- سدیم فسفید ترکیب یونی است و لفظ فرمول مولکولی برای آن نادرست می‌باشد.

- N_3^- یا O_2^- از یک نوع اتم تشکیل شده‌اند ولی تک اتمی نمی‌باشند.

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۳۰ و ۳۹)

(محمد عظیمیان؛ زواره)

«۶۶- گزینهٔ ۳»

فقط عبارت «آ» نادرست است.

بررسی برخی عبارت‌ها:

(آ) اتم A نمی‌تواند اتم عنصرهای واسطه مانند Cr، Fe باشد. زیرا در

لایهٔ ظرفیت آن‌ها بیش از ۳ الکترون وجود دارد. اتم A می‌تواند

اتم Al، ${}_{21}^{\text{Sc}}$ و ${}_{13}^{\text{Ga}}$ ... باشد.

(ت) اتم عنصرهای گروه ۱۷ با گرفتن ۱ الکترون به آرایش گاز نجیب

پس از خود می‌رسند.

(ث) اتم ${}_{31}^{\text{Ga}} 3d^3 4s^1$ دارای ۲۸ الکترون بوده و به آرایش گاز نجیب نرسیده است.

(شیمی ۱ - صفحه‌های ۳۰ و ۳۹)

بنابراین حاصل عبارت A برابر است با:

$$A = \underbrace{a + a^2}_1 + 1 = 1 + 1 = 2$$

(مسابان ۱ - صفحه‌های ۳ تا ۶)

(سینا محمدپور)

«۳» - گزینه ۷۴

با توجه به فرم کلی معادله درجه ۲ داریم:

$$\begin{aligned} x^2 - 3x + 1 = 0 &\quad \text{مقایسه با فرم استاندارد} \\ ax^2 + bx + c = 0 & \quad \begin{cases} a = 1 \\ b = -3 \\ c = 1 \end{cases} \end{aligned}$$

مجموع ریشه‌ها و حاصل ضرب آن‌ها برابر است با:

$$S = \alpha + \beta = -\frac{b}{a} \Rightarrow S = -\frac{-3}{1} = 3$$

$$P = \alpha\beta = \frac{c}{a} \Rightarrow P = \frac{1}{1} = 1$$

بنابراین داریم:

$$\begin{aligned} \frac{\alpha+1}{\beta} + \frac{\beta+1}{\alpha} &= \frac{\alpha^2 + \alpha + \beta^2 + \beta}{\alpha\beta} \\ &= \frac{(\alpha+\beta)^2 + (\alpha+\beta) - 2\alpha\beta}{\alpha\beta} = \frac{S^2 + S - 2P}{P} \\ &= \frac{9+3-2}{1} = 10. \end{aligned}$$

(مسابان ۱ - صفحه‌های ۷ تا ۹)

(محمد ابراهیم تووزنده‌گانی)

«۴» - گزینه ۷۵

$$2x^2 + x - 2 = 0 \Rightarrow 2x^2 = 2 - x \Rightarrow x^2 = 1 - \frac{x}{2}$$

چون α و β ریشه‌های معادله هستند پس در معادله صدق می‌کند.

$$\alpha^2 = 1 - \frac{\alpha}{2}, \beta^2 = 1 - \frac{\beta}{2}$$

$$\begin{aligned} \sqrt[3]{\alpha - \frac{\alpha^2}{2}} + \sqrt[3]{\beta - \frac{\beta^2}{2}} &= \sqrt[3]{\alpha(1 - \frac{\alpha}{2})} + \sqrt[3]{\beta(1 - \frac{\beta}{2})} \\ &= \sqrt[3]{\alpha(\alpha^2)} + \sqrt[3]{\beta(\beta^2)} = \sqrt[3]{\alpha^3} + \sqrt[3]{\beta^3} = \alpha + \beta = S = -\frac{b}{a} = -\frac{1}{2} \end{aligned}$$

(مسابان ۱ - صفحه‌های ۷ تا ۹)

حسابان (۱) - نگاه به آینده

(محمد علیزاده)

«۲» - گزینه ۷۱

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

$$S_{41} = \frac{41}{2}(2a_1 + 40d) = 41a_1 + 820d$$

$$S_{41} = \frac{41}{2}(2(a_1 - 5) + 40(d + \frac{1}{2}))$$

$$= \frac{41}{2}(2a_1 - 10 + 40d + 20) = \frac{41}{2}(2a_1 + 40d + 10)$$

$$= 41a_1 + 820d + 20 \cdot 5$$

بنابراین ۲۰۵ واحد اضافه می‌شود.

(مسابان ۱ - صفحه‌های ۷ تا ۹)

«۲» - گزینه ۷۲

جمله: $a + d, a + 3d, \dots, a + 19d \Rightarrow$ شماره‌های زوج

جمله: $a, a + 2d, \dots, a + 18d \Rightarrow$ شماره‌های فرد

$$= 15 \Rightarrow \frac{1}{2}((a+d+a+19d)-(a+a+18d)) = 15$$

$$\Rightarrow 10d = 15 \Rightarrow d = 1.5$$

(مسابان ۱ - صفحه‌های ۷ تا ۹)

«۱» - گزینه ۷۳

صورت و مخرج کسر، مجموع جملات دو دنباله هندسی هستند.

$$A = \frac{a^{11} + a^{10} + a^9 + \dots + a + 1}{a^9 + a^8 + a^7 + \dots} \cdot \frac{\frac{1}{1-a} \cdot \frac{(1-a^{12})}{1-(a^3)^4}}{\frac{1}{1-a^3}}$$

$$= \frac{1-a^3}{1-a} = \frac{(1-a)(1+a+a^2)}{1-a} = 1+a+a^2$$

با توجه به این که $a = \frac{-1+\sqrt{5}}{2}$ داریم:

$$2a+1 = \sqrt{5} \xrightarrow{\text{طرفین به توان دو}} (2a+1)^2 = (\sqrt{5})^2$$

$$\Rightarrow 4a^2 + 4a + 1 = 5 \Rightarrow 4(a^2 + a) = 4 \Rightarrow a^2 + a = 1$$

بیانیه آموزشی

$$3x(x-2) + 2(x^2 - 4) = x(4x-4)$$

$$\Rightarrow 3x^2 - 6x + 2x^2 - 8 = 4x^2 - 4x \Rightarrow x^2 - 2x - 8 = 0$$

$$\Rightarrow (x-4)(x+2) = 0 \Rightarrow x = 4 \text{ یا } x = -2$$

اما $x = -2$ غیرقابل قبول است، چون مخرج کسر را صفر می‌کند.

(مسابقات اولیه های ۱۷ تا ۱۹)

(محمد ابراهیم تووزنده‌گانی)

گزینه ۲۹

شیر A مخزن را در $\frac{1}{4}$ ساعت پر می‌کند پس در بک ساعت $\frac{1}{4}$ و در x ساعت $\frac{x}{4}$ مخزن را پر می‌شود. همچنین شیر B در x ساعت $\frac{x}{6}$ مخزن را پر می‌کند و شیر C در x ساعت $\frac{x}{12}$ مخزن را خالی می‌کند.

در حال حاضر مخزن، نیمه پُر است و باید پُر شود، پس برایند سه شیر

$$\text{فوق باید } \frac{1}{2} - \frac{1}{2} = \frac{1}{2} \text{ شود، داریم:}$$

$$\frac{1}{4}x + \frac{1}{6}x - \frac{1}{12}x = \frac{1}{2}$$

$$\times 12 \rightarrow 3x + 2x - x = 6 \Rightarrow 4x = 6 \Rightarrow x = \frac{6}{4} = \frac{3}{2} = 1.5$$

(مسابقات اولیه های ۱۷ تا ۱۹)

(محمد ابراهیم تووزنده‌گانی)

گزینه ۸۰

ابتدا دامنه معادله را به دست می‌وریم:

$$2x + 1 \geq 0 \Rightarrow x \geq -\frac{1}{2}$$

$$1 - x \geq 0 \Rightarrow x \leq 1$$

$$x + 2\sqrt{2} \geq 0 \Rightarrow x \geq -2\sqrt{2}$$

پس دامنه معادله به صورت $-\frac{1}{2} \leq x \leq 1$ می‌باشد که فقط شامل ۲ عدد صحیح ۰ و ۱ است. این دو عدد را در معادله امتحان می‌کنیم:

$$\sqrt{2x+1} + \sqrt{1-x} = \frac{\sqrt{2}}{3}(x+2\sqrt{2})$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x=0 \Rightarrow 1+1 = \frac{\sqrt{2}}{3}(2\sqrt{2}) \Rightarrow 2=\frac{\sqrt{2}}{3}(2\sqrt{2}) \\ x=1 \Rightarrow \sqrt{3}+0 = \frac{\sqrt{2}}{3}(2\sqrt{2}+1) \Rightarrow \sqrt{3} \neq \frac{\sqrt{2}}{3}+2 \end{cases}$$

پس فقط ۱ جواب صحیح $x = 0$ دارد.

(مسابقات اولیه های ۲۰ تا ۲۲)

(امیر هوشگ فمسه)

$$f(2) = 0 \Rightarrow 8 + 16 - 10m + 6 = 0 \Rightarrow m = 3$$

$$\begin{array}{r} x^3 + 4x^2 - 15x + 6 \\ \hline x^2 + 6x - 3 \\ \hline 6x^2 - 15x + 6 \\ \hline -6x^2 + 12x \\ \hline -3x + 6 \\ \hline +3x - 6 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$f(x) = (x-2)(x^2 + 6x - 3)$$

صفرهای دیگر $f(x)$ ، ریشه‌های معادله $x^2 + 6x - 3 = 0$ می‌باشد که

$$-3 - (-6) = 3 \quad \text{جمع آنها ۶ و ضرب آنها ۳ است.}$$

(مسابقات اولیه های ۲۳ تا ۲۵)

(کریم نصیری)

گزینه ۷۶

رأس سهمی به مختصات (۲، ۳) و دهانه آن رو به پایین است. پس

ضابطه آن به صورت مقابل است:

مطابق شکل صورت سؤال، $x = -1$ یکی از صفرهای تابع درجه دوم

$y = a(x-2)^2 + 3$ مقدار تابع صفر

می‌شود، داریم:

$$\Rightarrow -3 = 9a \Rightarrow a = \frac{-3}{9} = -\frac{1}{3}$$

بنابراین ضابطه سهمی به صورت زیر می‌باشد:

$$y = -\frac{1}{3}(x-2)^2 + 3 = \frac{-x^2}{3} + \frac{4}{3}x + \frac{5}{3}$$

(مسابقات اولیه های ۲۳ تا ۲۵)

(امیر هوشگ فمسه)

گزینه ۷۸

$x = 4$ در معادله صدق می‌کند، پس:

$$\frac{m}{4+2} + \frac{2}{4} = \frac{4(4)-4}{(4)^2-4} \Rightarrow m = 3$$

$$\frac{3}{x+2} + \frac{2}{x} = \frac{4x-4}{(x-2)(x+2)} \xrightarrow{\text{طرفین معادله را در } (x^2 - 4) \text{ ضرب می‌کنیم.}}$$

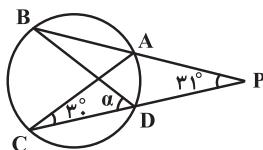

$$\frac{\text{کمان کوچکتر}}{\text{کمان بزرگتر}} = \frac{\widehat{AB}}{\widehat{ACB}} = \frac{16^\circ}{200^\circ} = \frac{16}{200} = \frac{1}{10} = 0.1$$

(هنرسه ۲ - مشابه تمرين ۱ صفحه ۱۶)

(شيان عبايي)

«۳» - گزینه ۸۴

$$\hat{C} = \frac{\widehat{AD}}{2} = 3^\circ \Rightarrow \widehat{AD} = 6^\circ$$

$$\hat{P} = \frac{\widehat{BC} - \widehat{AD}}{2} \Rightarrow 31^\circ = \frac{\widehat{BC} - 6^\circ}{2}$$

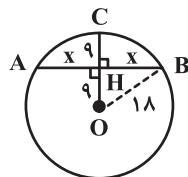
$$\Rightarrow \widehat{BC} = 122^\circ \Rightarrow \hat{D} = \alpha = \frac{122^\circ}{2} = 61^\circ$$

(هنرسه ۲ - صفحه های ۱۳ و ۱۵)

(احسان فيرالله)

«۱» - گزینه ۸۵

وتر AB بر شعاع OC عمود است و آن را نصف می کند.

$$\triangle OHB: OH^2 + HB^2 = BO^2 \Rightarrow 9 + x^2 = 18^2 \Rightarrow x^2 = 225 - 9 = 216$$

$$\Rightarrow x^2 = 216 \Rightarrow x = 6\sqrt{3}$$

$$AB = 2x = 12\sqrt{3}$$

(هنرسه ۲ - صفحه ۱۳)

هندسه (۲) - نگاه به آينده

(رضا عباس اصل)

«۴» - گزینه ۸۱

$$AB = BC \Rightarrow \widehat{AB} = \widehat{BC}$$

$$115^\circ = \frac{\widehat{BC} + \widehat{AD}}{2} \Rightarrow \widehat{BC} + \widehat{AD} = 230^\circ \quad \widehat{BC} = \widehat{AB}$$

$$\Rightarrow \widehat{AB} + \widehat{AD} = 230^\circ \Rightarrow \widehat{BAD} = 230^\circ$$

$$\text{(محاطي)} \quad \hat{BCD} = \frac{\widehat{BAD}}{2} = \frac{230^\circ}{2} = 115^\circ$$

(هنرسه ۲ - صفحه های ۱۳ و ۱۵)

(ممدرضا سعیدي خرد)

«۱» - گزینه ۸۲

$$\hat{A} = \frac{\widehat{BT}}{2} \Rightarrow \widehat{BT} = 2\hat{A}$$

$$AT = AB \Rightarrow \widehat{AT} = \widehat{AB} = \frac{360^\circ - 2\hat{A}}{2} = 180^\circ - \hat{A}$$

$$\hat{C} = \frac{\widehat{AT} - \widehat{BT}}{2} \Rightarrow 51^\circ = \frac{(180^\circ - \hat{A}) - 2\hat{A}}{2}$$

$$\Rightarrow 102^\circ = 180^\circ - 3\hat{A}$$

$$\Rightarrow 3\hat{A} = 78^\circ \Rightarrow \hat{A} = 26^\circ$$

(هنرسه ۲ - صفحه های ۱۳ و ۱۵)

(علييرضا نصر الله)

«۴» - گزینه ۸۳

زاویه حاصل از برخورد مماس ها برابر با نصف تفاضل دو کمان محصور

بين آن هاست. بنابراین:

$$\hat{M} = \frac{\widehat{ACB} - \widehat{AB}}{2} \Rightarrow 20^\circ = \frac{\widehat{ACB} - \widehat{AB}}{2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \widehat{ACB} - \widehat{AB} = 40^\circ \\ \widehat{ACB} + \widehat{AB} = 360^\circ \end{cases} \Rightarrow 2\widehat{ACB} = 400^\circ \Rightarrow \begin{cases} \widehat{ACB} = 200^\circ \\ \widehat{AB} = 160^\circ \end{cases}$$

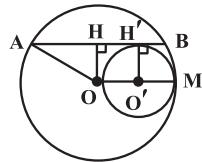
$$\hat{B} = \hat{M} = \frac{\widehat{AC}}{2} \rightarrow \hat{CAO} = \hat{BAH} = 2^\circ$$

(هنرمه - ۳ صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(امسان فیرالله)

«۴»-۸۹

شعاع دایره کوچکتر نصف شعاع دایره C یعنی برابر ۹ است.

بنابراین $OH = O'H' = 9$ بوده و در نتیجه داریم:

$$\Delta AHO : AH^2 = OA^2 - OH^2 = 18^2 - 9^2 = 2^2 \times 9^2 - 9^2 = 3 \times 9^2$$

$$\Rightarrow AH = 9\sqrt{3}$$

قطر عمود بر وتر در یک دایره، وتر را نصف می‌کند، بنابراین داریم:

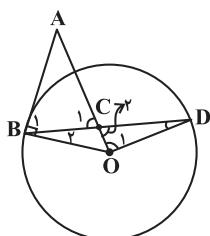
$$AB = 2AH = 18\sqrt{3}$$

(هنرمه - ۳ صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

(علن فتح آبادی)

«۳»-۹۰

شکل مورد نظر سؤال را رسم می‌کنیم.

$$OB = OD = r \Rightarrow \hat{B}_\gamma = \hat{D}$$

$$\hat{B}_1 + \hat{B}_\gamma = 90^\circ \xrightarrow{\hat{B}_1 = \hat{C}_1} \hat{C}_1 + \hat{D} = 90^\circ$$

$$\xrightarrow{\hat{C}_1 = \hat{C}_\gamma} \hat{C}_\gamma + \hat{D} = 90^\circ \Rightarrow \hat{O}_1 = 90^\circ$$

پس مثلث OCD قائم‌الزاویه است.

(هنرمه - ۲ صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(مینهم بورامی پویا)

«۲»-۸۶

زوایای A و D محاطی هستند، بنابراین داریم:

$$\hat{A} = \frac{\widehat{DE} + \widehat{DC} + \widehat{BC}}{2} \quad \hat{D} = \frac{\widehat{AE} + \widehat{AB} + \widehat{BC}}{2}$$

$$\hat{A} + \hat{D} = \frac{\widehat{DE} + \widehat{DC} + \widehat{BC} + \widehat{AE} + \widehat{AB} + \widehat{BC}}{2}$$

$$= \frac{360^\circ + \widehat{BC}}{2} = \frac{360^\circ + 70^\circ}{2} = \frac{430^\circ}{2} = 215^\circ$$

(هنرمه - ۲ صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(رفنا عباسی اصل)

«۲»-۸۷

شعاع OC، وتر AB را نصف کرده است، بنابراین بر آن عمود است.

در مثلث قائم‌الزاویه ODB، $\hat{BOD} = \hat{DOB} = 45^\circ$ است.پس $OD = BD = 4$ و داریم:

$$OB^2 = OD^2 + BD^2 = 4^2 + 4^2 = 32 \Rightarrow R^2 = 32$$

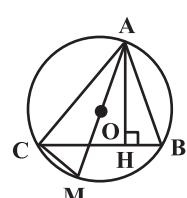
$$\text{مساحت ناحیه هاشور خورده} = \frac{\pi R^2 \alpha}{360^\circ} = \frac{\pi \times 32 \times 45^\circ}{360^\circ} = 4\pi$$

(هنرمه - ۲ صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(امیر و فانی)

«۱»-۸۸

M را از سمت O امتداد می‌دهیم تا دایره را در نقطه‌ای مانند M قطع کند و سپس از M به C وصل می‌کنیم. داریم:

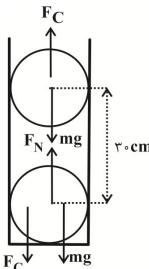
$$\left. \begin{array}{l} \Delta AHB : \hat{H} = 90^\circ \Rightarrow \hat{BAH} + \hat{B} = 90^\circ \\ \Delta ACM : \hat{C} = 90^\circ \Rightarrow \hat{CAO} + \hat{M} = 90^\circ \end{array} \right\}$$

(زهره آقامحمدی)

«۹۴- گزینه ۱»

در ابتدا هر دو گلوله در حال تعادل هستند.

$$\text{شرط تعادل گلوله بالا: } mg = F_C$$

$$\text{شرط تعادل گلوله پایین: } F_N = mg + F_C$$

چون $F_N = 20\text{ N}$ است، پس $mg + F_C = 20\text{ N}$ ، و با توجه به تعادل

$$m = 1\text{ kg} \quad mg = F_C = 10\text{ N} \quad \text{يعني}$$

$$F_C = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} = 10 \Rightarrow 10 = 9 \times 10^9 \times \frac{q^2}{(0.3)^2} \Rightarrow q = 10\mu\text{C}$$

اگر بخواهیم با نزدیک کردن دو گلوله به هم نیروی الکتریکی تغییر نکند.

$$F'_C = mg \Rightarrow \frac{kq'^2}{r^2} = mg$$

$$10 = 9 \times 10^9 \times \frac{q'^2}{(0.15 \times 10^{-2})^2}$$

$$\Rightarrow q'^2 = \frac{10 \times 225 \times 10^{-4}}{9 \times 10^9} = 25 \times 10^{-12} \Rightarrow q' = 5 \times 10^{-6}\text{ C} = 5\mu\text{C}$$

$$\Delta q = 5 - 10 = -5\mu\text{C}$$

$$\Rightarrow n = \frac{\Delta q}{e} = \frac{5 \times 10^{-6}}{1.6 \times 10^{-19}} = 31/125 \times 10^{13} = 31/125 \times 10^{13}\text{ الکترون}$$

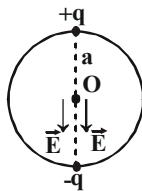
(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۱۰)

(غلامرضا مهی)

«۹۵- گزینه ۴»

برایند میدان های الکتریکی هر یک از دو بار مشابه که مقابل یکدیگر قرار دارند در مرکز دایره برابر با صفر است و برایند بارهای $+q$ و $-q$ که در بالا و پایین دایره قرار دارند، برابر است با:

$$|\vec{E}_T| = 2 |\vec{E}| = 2k \frac{q}{a^2}$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۱۱ تا ۱۶)

«۹۶- فیزیک (۲) - نگاه به آینده»

(معصومه افضلی)

اندازه بار الکتریکی هر جسم باردار الزاماً باید مضرب صحیحی از بار یک الکترون باشد. به سادگی و با بررسی گزینه ها مشخص می شود که فقط

گزینه «۳» مضرب صحیحی از بار یک الکترون است:

$$q = ne \Rightarrow n = \frac{q}{e} = \frac{8 \times 10^{-19}}{1.6 \times 10^{-19}} = 5$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۱۰)

«۹۱- گزینه ۳»

اندازه بار الکتریکی هر جسم باردار الزاماً باید مضرب صحیحی از بار یک الکترون باشد. به سادگی و با بررسی گزینه ها مشخص می شود که فقط گزینه «۳» مضرب صحیحی از بار یک الکترون است:

$$q = ne \Rightarrow n = \frac{q}{e} = \frac{8 \times 10^{-19}}{1.6 \times 10^{-19}} = 5$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۱۰)

«۹۲- گزینه ۳»

برای محاسبه نیروی دافعه الکتریکی از قانون کولن استفاده می کنیم:

$$F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2}$$

بار هر پروتون برابر است با اندازه بار الکتریکی الکترون:

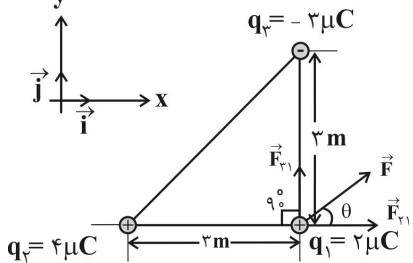
$$F = 9 \times 10^9 \times \frac{(1/6 \times 10^{-19})^2}{(2/4 \times 10^{-15})^2} = \frac{9 \times 1/6 \times 1/6}{2/4 \times 2/4} \times 10 = 40\text{ N}$$

نیروی وزن وارد بر یک جسم یک کیلوگرمی برابر است با:

$$\frac{F}{W} = 4 \quad \text{پس: } W = mg = 10\text{ N}$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۱۰)

«۹۳- گزینه ۲»

ابتدا نیروهای وارد بر بار q_1 را از طرف هر بار محاسبه می کنیم:

$$F_{r1} = 9 \times 10^9 \times \frac{3 \times 2 \times 10^{-12}}{9} = 6 \times 10^{-3}\text{ N}$$

$$F_{r2} = 9 \times 10^9 \times \frac{4 \times 2 \times 10^{-12}}{9} = 8 \times 10^{-3}\text{ N}$$

$$\tan \theta = \frac{F_{r1}}{F_{r2}} = \frac{6 \times 10^{-3}}{8 \times 10^{-3}} = \frac{3}{4} \Rightarrow \theta = 37^\circ$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۱۰)

«۹۸- گزینه ۴» (همیرضا عامری)

با توجه به رابطه میدان الکتریکی حاصل از یک ذره باردار داریم:

$$E = \frac{k|q|}{r^2} \Rightarrow E_2 = \frac{|q_2|}{|q_1|} \times \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2$$

$$\frac{|q_2|=|q_1|}{E_2=E_1+\frac{44}{100}E_1=1/44E_1} \Rightarrow \frac{1/44E_1}{E_1} = \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{1/44}{E_1} = \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2 \Rightarrow \frac{r_1}{r_2} = 1/2 \Rightarrow r_2 = \frac{1}{1/2} r_1 \Rightarrow r_2 = \frac{5}{6} r_1$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۱۶ تا ۲۰)

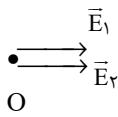
«۹۹- گزینه ۲» (مهدی براتی)

با استفاده از رابطه میدان الکتریکی حاصل از یک ذره باردار داریم:

$$E = k \frac{|q|}{r^2}$$

$$|\vec{E}_1| = 9 \times 10^9 \times \frac{8 \times 10^{-6}}{(10 \times 10^{-2})^2} = 72 \times 10^5 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

$$|\vec{E}_2| = 9 \times 10^9 \times \frac{2 \times 10^{-6}}{(5 \times 10^{-2})^2} = 72 \times 10^5 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

$$\Rightarrow E_O = E_1 + E_2 = 72 \times 10^5 + 72 \times 10^5$$

$$\Rightarrow E_O = 144 \times 10^5 \frac{\text{N}}{\text{C}} = 1/44 \times 10^7 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

$$\Rightarrow \vec{E}_O = 1/44 \times 10^7 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۱۰ تا ۱۴)

«۱۰۰- گزینه ۱» (هوشگ غلام عابدی)

با توجه به قانون سوم نیوتن، نیرویی که دو بار الکتریکی به یکدیگر وارد می کنند، هماندازه و در خلاف جهت یکدیگرند. لذا نیرویی که

بارهای q_1 و q_2 به بار q_3 وارد می کنند، برابر است با:

$$\vec{F}_{13} = -\vec{F}_{21} \xrightarrow{\vec{F}_{21}=3\vec{i}+4\vec{j}} \vec{F}_{13} = -(3\vec{i}+4\vec{j})$$

$$= -3\vec{i} - 4\vec{j} (\text{N})$$

$$\vec{F}_{23} = -\vec{F}_{32} \xrightarrow{\vec{F}_{32}=6\vec{i}-8\vec{j}} \vec{F}_{23} = -(6\vec{i}-8\vec{j})$$

$$= -6\vec{i} + 8\vec{j} (\text{N})$$

برایند نیروهای وارد بار q_3 برابر است با:

$$\vec{F}_{T,3} = \vec{F}_{13} + \vec{F}_{23} = -3\vec{i} - 4\vec{j} - 6\vec{i} + 8\vec{j} = -9\vec{i} + 4\vec{j} (\text{N})$$

$$F_{T,3} = \sqrt{9^2 + 4^2} = \sqrt{97} \text{ N}$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۹)

«۹۶- گزینه ۲» (فسرو ارجوانی فرد)

وقتی الکترون در خلاف جهت میدان حرکت می کند، انرژی جنبشی آن افزایش می یابد، به گونه ای که تغییر در انرژی جنبشی آن هماندازه با تغییر در انرژی پتانسیل آن می باشد.

$$\Delta U = -|q| Ed \cos \theta = -1/6 \times 10^{-19} \times 900 \times 10^{-1} \times 1$$

$$\Rightarrow \Delta U = -(1/6 \times 10^{-18}) \text{ J}$$

$$\Delta K = -\Delta U \Rightarrow \frac{1}{2} m(v^2 - v_0^2) = 1/6 \times 10^{-18}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \times 9 \times 10^{-31} \times [(4\sqrt{6} \times 10^6)^2 - v_0^2] = 1/6 \times 10^{-18}$$

$$\Rightarrow 96 \times 10^{12} - v_0^2 = 32 \times 10^{12} \Rightarrow v_0 = 8 \times 10^6 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(فیزیک ۲ - صفحه های ۲۱ تا ۲۳)

(مسین ناصی)

«۹۷- گزینه ۳»

$$\vec{F}_A + \vec{F}_B = \vec{F} \quad (1)$$

بعد از خنثی شدن بار q_A ، تنها نیروی بار q_B بر q_0 اثر می کند، لذا

$$\vec{F}_B = \frac{\vec{F}}{2} \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(2),(1)} \vec{F}_A + \vec{F}_B = \vec{F} \xrightarrow{\vec{F}_B = \frac{\vec{F}}{2}} \vec{F}_A + \frac{\vec{F}}{2} = \vec{F}$$

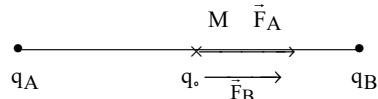
$$\Rightarrow \vec{F}_A = \frac{\vec{F}}{2}$$

$$\vec{F}_A + \vec{F}_B = \frac{\vec{F}}{2} \quad \vec{F}_A = \frac{\vec{F}}{2}$$

و این نتیجه به معنای آن است که $|q_A| = |q_B|$ است و غیرهمنام می باشد. زیرا:

$$F_A = F_B \Rightarrow \frac{k|q_A||q_0|}{d^2} = \frac{k|q_B||q_0|}{d^2} \Rightarrow |q_A| = |q_B|$$

$$\Rightarrow \frac{q_A}{q_B} = -1$$

دقت کید شکل با فرض $q_A > 0$ و $q_B < 0$ رسم شده است.

(فیزیک ۲ - صفحه های ۵ تا ۹)

$$F_{\gamma 1} = F_{\gamma 2} \Rightarrow k \frac{|q_2||q_1|}{r_{\gamma 1}^2} = k \frac{|q_1||q_2|}{r_{\gamma 2}^2} \Rightarrow \frac{|q_2|}{x^2} = \frac{\lambda}{d^2}$$

$$\Rightarrow \frac{|q_2|}{(\frac{d}{3})^2} = \frac{\lambda}{d^2} \Rightarrow |q_2| = \frac{\lambda}{9} \mu C \xrightarrow{q_2 < 0} q_2 = -\frac{\lambda}{9} \mu C$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۵ تا ۱۰)

(کتاب آبی)

«۱۰۴ - گزینه «۲»

$$E = k \frac{|q|}{r^2} \xrightarrow{\text{ثابت } q} \frac{E'}{E} = \left(\frac{r}{r'}\right)^2$$

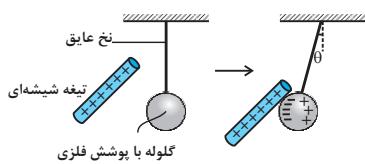
$$\Rightarrow \frac{16}{25} = \left(\frac{r}{r+10}\right)^2 \Rightarrow \frac{4}{5} = \frac{r}{r+10} \Rightarrow 4r + 40 = 5r \Rightarrow r = 40 \text{ cm}$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

فیزیک (۲) - سوالات آشنا

«۱۰۱ - گزینه «۱»

وقتی تکه شیشه با بار مثبت را به گلوله سبک فلزی نزدیک می‌کنیم، بارهای منفی گلوله به سمت تیغه شیشه‌ای دارای بار مثبت کشیده شده؛ نیروی جاذبه بین بارهای مثبت و منفی آن دو را بهم می‌چسباند. (مطابق شکل)

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۲ تا ۵)

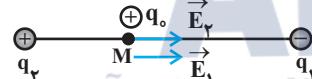
(کتاب آبی)

«۱۰۵ - گزینه «۳»

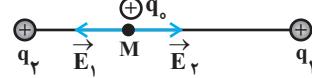
$$\begin{cases} q_1 < 0, |q_1| > |q_2| \\ q_2 < 0 \end{cases} : \text{حالات اول}$$

$$\begin{cases} q_1 < 0 \\ q_2 > 0 \end{cases} : \text{حالات دوم}$$

$$\begin{cases} q_1 > 0 \\ q_2 > 0, |q_2| > |q_1| \end{cases} : \text{حالات سوم}$$

در هر سه حالت بالا برایند میدان‌های $\vec{E}_1$ و $\vec{E}_2$ می‌تواند به طرف راست باشد.

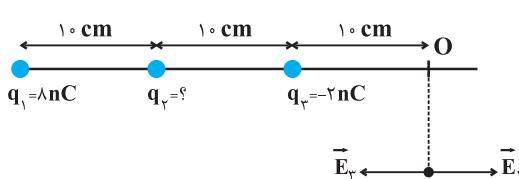
(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(کتاب آبی)

«۱۰۶ - گزینه «۱»

ابتدا میدان الکتریکی حاصل از بارهای q_1 و q_3 را در نقطه O

به دست می‌آوریم:

(کتاب آبی)

«۱۰۲ - گزینه «۱»

$$F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} \Rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{|q'_1| \times |q'_2|}{|q_1| \times |q_2|} \times \left(\frac{r}{r'}\right)^2$$

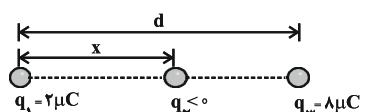
$$\Rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{(|Q| - \frac{1}{2}|Q|)(|Q| + \frac{1}{2}|Q|)}{|Q| \times |Q|} \times \left(\frac{r}{r'}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{|Q|^2 - \frac{1}{4}|Q|^2}{|Q|^2} = \frac{3}{4} \Rightarrow F' = \frac{3}{4} F$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۵ تا ۱۰)

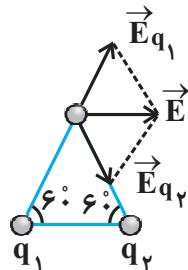
(کتاب آبی)

«۱۰۳ - گزینه «۳»

با توجه به اینکه برایند نیروهای الکتریکی وارد بر بار q_2 صفر است،مطابق شکل زیر حتماً باید بار q_2 منفی باشد.

$$F_{12} = F_{23} \Rightarrow k \frac{|q_1||q_2|}{r_{12}^2} = k \frac{|q_2||q_3|}{r_{23}^2} \Rightarrow \frac{2}{x^2} = \frac{\lambda}{(d-x)^2}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{x} = \frac{2}{d-x} \Rightarrow 2x = d-x \Rightarrow x = \frac{d}{3}$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(کتاب آبی)

«۱۰۸- گزینه»

خطوط میدان الکتریکی از بار q_1 خارج می‌شوند، پس بار q_1 مثبت است ($q_1 > 0$) و این خطوط وارد بار q_2 می‌شوند، بنابراین بار q_2 منفی است ($q_2 < 0$). از طرفی چون تراکم خطوط میدان الکتریکی در اطراف بار q_2 کمتر است، اندازه بار q_2 کوچکتر از اندازه بار q_1 است:

$$\begin{cases} q_1 > 0 \\ q_2 < 0 \\ |q_2| < |q_1| \end{cases}$$

همچنین در مسیر حرکت از بار q_1 تا بار q_2 ، تراکم خطوط میدان الکتریکی (اندازه میدان الکتریکی) ابتدا کم و سپس زیاد می‌شود.

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰)

(کتاب آبی)

«۱۰۹- گزینه»

$$\vec{F} = -40\vec{i} + 30\vec{j} \Rightarrow |\vec{F}| = \sqrt{(-40)^2 + (30)^2} = 50.0 \text{ N}$$

$$\vec{F} = q\vec{E} \Rightarrow E = \frac{F}{|q|} \Rightarrow E = \frac{50.0}{5 \times 10^{-6} \times 10^{-9}} = 1000 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

(کتاب آبی)

«۱۱۰- گزینه»

چون بار آزمون مثبت از A به B حرکت می‌کند، بنابراین در خلاف جهت میدان الکتریکی جابه‌جا شده است و یک کار غیر خوبه‌خود انجام داده است، پس انرژی پتانسیل الکتریکی آن افزایش می‌یابد.

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

$$|\vec{E}_1| = \frac{k|q_1|}{r_1} \xrightarrow{q_1 = \lambda n C, r_1 = 3m} \vec{E}_1 = \lambda 0.0 \vec{i}$$

$$|\vec{E}_3| = \frac{9 \times 10^9 \times 8 \times 10^{-9}}{(0/3)^2} = 800 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

$$\vec{E}_3 = -1800 \vec{i}$$

$$|\vec{E}_2| = \frac{k|q_2|}{r_2} \xrightarrow{q_2 = -2n C, r_2 = 1m} \vec{E}_2 = -1800 \vec{i}$$

$$|\vec{E}| = \frac{9 \times 10^9 \times 2 \times 10^{-9}}{(0/1)^2} = 1800 \frac{\text{N}}{\text{C}} \Rightarrow \vec{E} = -1800 \vec{i}$$

حالت اول: برایند را $\vec{i} - 1000 \vec{i}$ در نظر می‌گیریم:

$$\vec{E} = \vec{E}_1 + \vec{E}_2 + \vec{E}_3 = -1000 \vec{i}$$

$$800 \vec{i} + \vec{E}_2 - 1800 \vec{i} = -1000 \vec{i}$$

$$\vec{E}_2 = 1800 \vec{i} - 800 \vec{i} - 1000 \vec{i} = 900 \vec{i}$$

همان‌طور که مشاهده می‌کنید میدان الکتریکی حاصل از بار q_2 باید به

$$\text{سمت راست و اندازه آن } \frac{N}{C} = 900 \text{ باشد. برای اینکه جهت میدان } \vec{E}_2$$

 نقطه O به سمت راست باشد باید علامت بار q_2 مثبت باشد.

$$900 = \frac{k|q_2|}{r_2^2} = \frac{9 \times 10^9 q_2}{(0/2)^2} \Rightarrow q_2 = 4nC$$

حالت دوم: برایند را $\vec{i} + 1000 \vec{i}$ در نظر می‌گیریم:

$$800 \vec{i} + \vec{E}_2 - 1800 \vec{i} = 1000 \vec{i}$$

$$\vec{E}_2 = 1800 \vec{i} - 800 \vec{i} + 1000 \vec{i} = 1100 \vec{i}$$

$$1100 = \frac{9 \times 10^9 q_2}{(0/2)^2} \Rightarrow q_2 = 5nC$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(کتاب آبی)

«۱۰۷- گزینه»

با توجه به اینکه بردار $\vec{E}$ افقی و به سمت راست می‌باشد، الزاماً باید $q_1 > 0$ و $q_2 < 0$ بوده و نیز اندازه دو بار q_1 و q_2 با هم برابر باشند.

C پس D شعاع بزرگتری دارد و از میان C و B که متعلق به یک دوره هستند، شعاع بزرگتری دارد زیرا از چپ به راست در یک دوره شعاع اتمی کاهش می‌بلد.
(شیوه ۲ - صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۱۱۷- گزینه ۱
(ارسانان عزیززاده)
تنها مورد دوم درست است.

بررسی موارد نادرست:
مورد (۱): علم شیمی مطالعه هدفدار ... روندها و الگوهای فیزیکی و شیمیابی آن‌ها دانست.

مورد (۲): کربن و گازهای نجیب نمی‌توانند الکترون دریافت کنند.

مورد (۳): ۸ الکترون با = ۱ دارد.

$$\begin{aligned} A^{3+} &= {}_{\text{۷۴}}\text{B}^+ = 1s^2 / 2s^2 2p^6 / 3s^2 3p^6 2d^5 \\ \Rightarrow A &= {}_{\text{۱۵}}\text{I}^3 / 2s^2 2p^6 / 3s^2 3p^6 3d^6 / 4s^2 \end{aligned}$$

(شیوه ۲ - صفحه‌های ۶ و ۷ تا ۱۴)

۱۱۸- گزینه ۴
(عباس هنرپو)
همه موارد درست هستند.

آ) عنصر مورد نظر در گروه ۱۷ و M نیز در گروه ۱۷ قرار دارد و در یک گروه از بالا به پایین خاصیت نافلزی کمتر می‌شود.

ب) $\text{Bi}_{\text{۲}}$ در دمای اتاق به حالت مایع است در حالی که فلزات واسطه دوره چهارم همگی جامدند.

پ) در ۲۴ Cr و ۲۹ Cu، آخرین لایه الکترونی (۴s^۱) تنها یک الکترون دارد.

ت) طبق نمودار صفحه ۱۳ کتاب درسی درست است.

(شیوه ۲ - صفحه‌های ۶ تا ۱۶)

۱۱۹- گزینه ۳
(هر تفکی محسن زاده)
با توجه به این که در دوره سوم جدول دوره‌ای بیشترین اختلاف شعاع اتمی بین عناظر Al و Si است. جدول به صورت زیر خواهد بود.

A	X	C	F	Z	E
Mg	Al	Si	P	S	Cl

در فسفر (P_{۱۵})، ۲۰ درصد از زیرلايهای اشغال شده از الکترون، نیمه پر هستند.
$$\frac{1}{5} \times 100 = 20\%$$

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱»: سیلیسیم در اثر ضربه خرد می‌شود.

گزینه ۲»: شمار الکترون‌های لایه ظرفیت کل برابر ۷ است.

گزینه ۴»: یون پایدار آلومینیم به صورت ${}^{13}\text{Al}^{3+}$ است و نسبت

شمار الکترون‌ها با = ۱ به الکترون‌ها با = ۱ در آن برابر $\frac{2}{3}$ است.

$${}_{\text{۱۳}}\text{Al}^{3+} : {}_{\text{۱۵}}\text{P}^5 / 2s^2 2p^6 / 3s^2 3p^6 \Rightarrow {}_{\text{۱۳}}\text{Al}^{3+} : {}_{\text{۱۵}}\text{P}^5 / 2s^2 2p^6 / 3s^2 3p^6$$

(شیوه ۲ - صفحه‌های ۷ و ۱۳ تا ۱۶)

۱۲۰- گزینه ۴
(هر تفکی محسن زاده)

عنصرهای D، A و E به ترتیب ${}_{\text{۱۳}}\text{Al}$ ، ${}_{\text{۲۴}}\text{Cr}$ و ${}_{\text{۲۶}}\text{Fe}$ هستند.

در آرایش الکترونی کروم (${}_{\text{۲۴}}\text{Cr}$)، نسبت شمار الکترون‌ها با = ۱ به شمار الکترون‌ها با = ۲ برابر $\frac{2}{4}$ است.

$${}_{\text{۲۴}}\text{Cr} : 1s^2 / 2s^2 2p^6 / 3s^2 3p^6 / 4s^1 3d^5 \Rightarrow d = \frac{12}{5} = 2 \frac{2}{4}$$

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱»: A، الومینیم است.

گزینه ۲»: فلز آهن در هوای مروط به کندی با اکسیژن واکنش می‌دهد.

گزینه ۳»: عنصر D یا کروم در گروه ۶ جدول دوره‌ای جای دارد.

(شیوه ۲ - صفحه‌های ۱۱ تا ۱۶)

شیوه (۲) - نگاه به آینده

۱۱۱- گزینه ۴
(عباس هنرپو)
در گروههای جدول دوره از بالا به پایین شعاع اتمی افزایش می‌یابد، زیرا لایه‌های الکترونی اشغال شده اتم آن‌ها افزایش می‌یابد.
(شیوه ۲ - صفحه‌های ۲ و ۷ تا ۱۶)

۱۱۲- گزینه ۳
(عباس هنرپو)
موارد (آ)، (پ)، (ت) و (ث) نادرست هستند.
بررسی همه موارد:
آ) نادرست. فسفر در واکنش با کل الکترون‌های ظرفیتی خود را به اشتراک می‌گذارد.
ب) درست. چهار عنصر اول شامل سدیم، منیزیم و آلومنیم (فلز) و سیلیسیم (شبی فلز) است که هر چهار عنصر رسانایی الکتریکی دارند.
(پ) نادرست. سیلیسیم در دوره سوم بر اثر ضربه خرد می‌شود اما سطح درخشان دارد.
(ت) نادرست. در یک دوره از چپ به راست با افزایش شمار الکترون‌های ظرفیتی خاصیت فلزی کاهش می‌یابد.

(ث) نادرست. عنصر دوره سوم و گروه شانزدهم گوگرد است که در واکنش با اکسیژن ترکیب‌های SO_4^2- و SO_3^- تولید می‌کند که SO_3^- ناقطبی است.
(شیوه ۲ - صفحه‌های ۷ تا ۱۶)

۱۱۳- گزینه ۲
(عباس هنرپو)
موارد (ب) و (پ) به درستی عبارت را کامل می‌کند.
بررسی عبارت‌های نادرست:

آ) در یک دوره از جدول دوره‌ای از چپ به راست خصلت نافلزی افزایش می‌یابد ولی واکنش پذیری ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌یابد.
(ت) در یک دوره از جدول دوره‌ای از چپ به راست با افزایش عدد اتمی شعاع اتمی کاهش می‌بلد.
(شیوه ۲ - صفحه‌های ۷ تا ۱۶)

۱۱۴- گزینه ۳
(هر تفکی محسن زاده)
موارد (آ) و (پ) درست هستند.

بررسی موارد نادرست:
ب) ${}_{\text{۲}}\text{P}^5$ مربوط به سیلیسیم است که شبی فلز و رساناست اما ${}_{\text{۴}}\text{P}^5$ مربوط به برم است که نافلز و نارسان است.

ت) ${}_{\text{۲}}\text{P}^5$ ، ${}_{\text{۳}}\text{P}^5$ و ${}_{\text{۳}}\text{P}^5$ به ترتیب مربوط به عناظر فلور، کلر و فسفر است و مقایسه صحیح واکنش پذیری آن‌ها به صورت ${}_{\text{۲}}\text{P}^5 < {}_{\text{۳}}\text{P}^5 < {}_{\text{۳}}\text{P}^5$ است.
(شیوه ۲ - صفحه‌های ۷ تا ۱۶)

۱۱۵- گزینه ۳
(ارسانان عزیززاده)
نهایا مورد اول صحیح است.

بررسی سایر موارد:
مورد ۲: هر چه شدت یا آهنگ گاز آزاد شده بیشتر باشد، واکنش دهنده‌ها فعالیت شیمیابی بیشتری دارند.

مورد ۳: مقایسه $K > Sr$ درست است. طبق با هم بیاندیشیم صفحه ۱۲ کتاب درسی

مورد ۴: هالوژن دوره پنجم I_۷ است که در دماهای بالاتر از 40°C یعنی بالاتر از K_{۶۷۳} با هیدروژن واکنش می‌دهد.
(شیوه ۲ - صفحه‌های ۶ تا ۱۶)

۱۱۶- گزینه ۲
(عباس هنرپو)

دوره چهارم و چهار لایه دارد.

دوره سوم و سه لایه دارد.

دوره سوم و سه لایه دارد.

دوره دوم و دو لایه دارد.